

Valiukenas M.
6140 So. Tripp Ave.
Chicago, IL 60629

DIRVA

SECOND CLASS USPS 157-580

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO 44119
VOL. LXXIX DECEMBER - GRUODŽIO 22, 1994 Nr. 49

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Šventoji šeima Egipte.

PREZIDENTAS IR KONSTITUCIJA

Didžiausias Lietuvos dienraštis "Lietuvos Rytas" š.m. gruodžio 2 d. laidoje (Nr.254) redakcijos skiltyje "Laiko ženklai" komentuoja prezidento Algirdo Brazausko kalbą, pasakytą Seimo LDDP frakcijos uždarame posėdyje. Kadangi šie komentarai, mūsų nuomone, gerokai praveria Prezidento ir LDDP santykių užkulius, manome, jog būtų pravartu, kad apie juos žinotų kuo daugiau ir užsienyje gyvenančių tautiečių. Perspausdindami minėtą "Lietuvos Rytą" straipsnį ištiesai, pateikiame jį DIRVOS skaitytojų dėmesiui.

Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, kuriai tauta 1992 metais pritarė referendume, įrašyta, kad Prezidentas negali būti jokios partijos narys. Gerai tai ar ne, galima diskutuoti, tačiau Konstitucijos straipsniai, kol jie galioja, yra šventi, neliečiami ir vykdytini visiems.

Po Prezidento A. Brazausko kalbos, pasakytos Demokratinės darbo partijos draugams prieš slapta balsuojant dėl premjero pusės vyro skyrimo generaliniu prokuroru ir išspausdintos "Respublikoje", galima drąsiai teigti, kad dar vienas Konstitucijos straipsnis paverstas draiskalu. Ir tai padarė pats Prezidentas.

Ši kalba – tai įrodymas, kad A. Brazausko išėjimas iš LDDP tebuvo formalumas. Ant durų su užrašu "Lietuvos Prezidentas" galima vėl prikalti lentelę "LDDP pirmininkas". Pirmininkas, kurio autoritetas dėl kai kurių jo sprendimų, tarp jų ir premjero pusės vyro siūlymas į generalinius prokurorus, LDDP smarkiai susvyravo.

Pirmininkas (Prezidentas) partijos posėdyje blaškėsi ir grūmojo Seimo nariams partiečiams, kurie dar neprarado savigarbos ir padarumo, todėl pasipriešino kūmų skyrimo į svarbius postus praktikai. "Ir todėl aš prašau, tiesiog labai prašau, ir ateina rinkimai už penkiolikos mi-

nučių, draugaukim". "Ir aš šiandien sėdėjau salėje ir mačiau, kaip kai kurių rankos entuziastingai kilo už... daryt slaptą balsavimą – aš buvau nustebęs." "Kas iš mūsų bus? Vienas konfliktas".

Prezidentas kalbėjo daugiskaita, tarp savęs ir Demokratinės darbo partijos nepalikdamas takoskyros, nors kaip Prezidentas bent formaliai tai turėtų daryti net ir slaptuose susiėjimuose. Ši Prezidento kalba išliks kaip vienas gėdingiausių Prezidento institucijos dokumentų.

Prastokas A. Brazausko kalbos – prašymo stilius dar būtų pusė bėdos, nes tai jau seniai ne naujiena. Baisiau, kad skaitant šią kalbą sunku atsiginti minties, jog kalbama net ne kaip partijos susirinkime, o kaip neaiškios grupuotės sambūryje. Grupuotės, kurioje mėginant švartintis, kiekvienam gali būti priminti jo paties negirtini darbai. "Ir ateina rinkimai už penkiolikos minučių, draugaukim".

(Nukelta į 3 psl.)

LIETUVOS PAREIŠKIMAS JUNGTYNĖSE TAUTOSE

(New York, 1994 gruodžio 9 d.) Š.m. gruodžio 7-9 Jungtinėse Tautose vyko diskusijos nusikalstamumo prevencijos ir kriminalinio teisingumo klausimais. Šia tema pasisakė ir Lietuvos Respublika JT Trečiajame komitete, kuriame yra svarstomi socialiniai, humanitariniai ir žmogaus teisių klausimai.

Misijos patarėja G.Damušytė, LR atstovė Trečiajame komitete, apžvelgė organizuoto nusikalstamumo apraiškas Lietuvoje ir Respublikos teisėsaugos institucijų kovą su šiuo reiškiniu. Buvo prisiminta lapkričio mėn. Neapolyje įvykusios JT Pasaulinės ministrų konferencijos prieš organizuotą transnacionalinį nusikalstamumą išvada, kad kuri nors valstybė šio blogio įveikti negali viena. Minėtoje konferencijoje dalyvavęs LR delegacijos vadovas Vidaus reikalų ministras R.Vaitekū-

nas pažymėjo, kad visos valstybės turi sutelkti pastangas ir bendromis jėgomis kovoti prieš nusikalstamumo profesionalėjimą ir tarptautinį pobūdį.

LR gruodžio 8 d. pareiškime konstatuota, kad Jungtinėm Tautom tikslinga skirti pagrindinį dėmesį kovos su nusikalstamumu priemonėms ir kryptingos paramos teikimui besivystančios šalims ir valstybėms, esančioms pereinamosios ekonomikos laikotarpyje. Kadangi organizuotas transnacionalinis nusikalstamumas silpnina elementariausius demokratijos pagrindus, net ir stipriausiose išsivysčiusiose šalyse, šis besiskverbiantis blogis ypač pavojingas pereinamosioms ekonomikoms. Pažymėti ir LR konkretūs žingsniai dvišaliu ir daugiašaliu pagrindu bei ryžtas įsijungti į vieningos kovos su organizuotu transnacionaliniu nusikalstamumu procesus.

PABALTIEČIŲ JUNGTYNIO KOMITETO ATSTOVAI BUS PRIIMTI BALTUOSIUOSE RŪMUOSE

Pabaltiečių Jungtinio komiteto Washington, kurį sudaro Amerikos lietuvių, latvių ir estų tarybos, atstovai gruodžio 21 d. bus priimti Amerikos Tautinio Saugumo taryboje Baltuosiuose rūmuose. Čia mus keliama kitų tautų nepriklausomybės siekiai ir bandoma sužinoti da-

bartinės administracijos nuostatymą tuo klausimu, o taip pat patirti nuotaikas ryšium su naujuoju Amerikos Kongresu, kuris susirinks sausio mėnesį. Lietuvius atstovaus ALTO atstovas dr. Jonas Genys.

ALTO inf.

Mieli lietuviai, visi Lietuvos bičiuliai Jungtinėse Amerikos Valstijose

1994-ieji jau eina į pabaigą.

Iš suliesėjusio sieninio kalendoriaus plėšiamo paskutinius gruodžio lapelius.

Mūsų darbai ir mintys vis dažniau skrieja į sekančius metus, vis dažniau pagalvojame ką kitais, 1995-aisiais reikia ir būtina padaryti savo šeimai, savo tautai, Lietuvos Valstybei.

Ateinančių švenčių proga iš visos širdies linkiu Jums visiems džiaugsmingiausių Šv. Kalėdų, laimingų ir sėkmingų Naujųjų Metų, kurie, be abejonės, dar labiau suartins vandenyno skiriamas tautos dalis.

Šv. Kalėdų naktį žvilgterkit į tamsą. Toli toli, Lietuvoje, ant kiekvieno lango blyksi mažos žvakelės – tautos viltis ir gyvastis.

Kasmet jos šviečia vis aiškiau.

Pamatykite tų žvakių liepsną.

Nes milijonai akių Lietuvoje ieškos Jūsų langų žvilgsnio ir Jūsų žvakių šviesos...

Dr. Alfonsas Eidintas

Lietuvos Respublikos Nepaprastasis ir Įgaliotasis Ambasadorius

Jungtinėse Amerikos Valstijose

Washington, D.C.

Girdėta iš Vilniaus

• **SAUDO ARABIJA TYRINĖJA BALTIJOS ŠALIŲ RINKĄ** Lietuvoje su neoficialiu vizitu lankėsi Saudo Arabijos karalienės brolis šeichas majid I Al – Ibrahim bei jį lydinti delegacija. Jis susitiko su Algirdu Brazausku, ministru pirmininku Adolfu Šleževičiumi, Lietuvos verslininkais. Karališkosios šeimos nario kelionę į Lietuvą bei Latviją ir Estiją organizavo investicinis fondas "Baltic Fund", kuris ieško galimų didelių investicijų į Baltijos šalių rinką.

Saudo Arabija mus labiausiai domina kaip alternatyvi naftos tiekėja, nes Rusijoje naftos gavyba sumažėjo apie pustrėčio karto ir tampa vis problemiščiau įsivežti jos reikiamą kiekį ne tik dėl politinių motyvų, sakė Lietuvos Ekonomikos ministras Aleksandras Vasiliauskas. Be to, tai daug laisvo kapitalo turinti šalis, ir mes turime išnaudoti galimybes jį pritraukti.

Saudo Arabijos delegacijos susitikimuose su aukščiausiais Lietuvos pareigūnais daugiausia buvo kalbėta apie naftos eksportą bei investicijas jo infrastruktūrai sukurti – naftos terminalo statybą, Klaipėdos naftos įmonės ir Mažeikių "Naftos" rekonstrukciją.

Šeichas Majid I Al – Ibrahim domėjosi, ar Lietuvoje jau yra laisvosios ekonominės zonos ir ar įstatymais jos įteisintos. Ekonomikos ministro teigimu, dabar visi potencialūs investuotojai pateikia tokį klausimą. "Jie daug aktyviau aptaria reikalus, kai sužino, kad jau yra parengtas Laisvųjų ekonominių zonų įstatymas ir kad tokias zonas realiai galima įkurti Zokniuose bei Klaipėdos uoste", – sakė ministras. Tikimasi, kad įstatymą Seimas priims netrukus po Naujųjų metų.

• **SEIMAS PRITARĖ APELIACINIO TEISMO VADOVO KANDIDATRŪRAI.** Seimas pritarė Respublikos Prezidento pasiūlymui skirti Lietuvos Apeliacinio Teismo pirmininku teisininką Vytautą Milių.

V. Miliui – 45 metai. Vilniaus universitete 1977 metais jis įgijo teisininko specialybę. Po to ketverius metus dirbo Šilutės rajono tarybos vykdomojo komiteto plano komisijos vicepirmininku, šio rajono liaudies teismo teisėju ir teismo pirmininku. Nuo 1990 iki 1992 metų V. Milius buvo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisėjas, o paskutinius dvejus metus – Druskininkų miesto apylinkės teismo pirmininkas.

Šiuo aktu baigta formuoti Apeliacinio Teismo sudėtis. Jame bus 17 teisėjų.

Apeliacinis Teismas yra apeliacinė instancija byloms, kurias išnagrinėja apygardų teismai, kaip pirmosios instancijos teismai. Apeliaciniame Teisme bus civilinių ir baudžiamųjų bylų skyriai. Teismas pradės funkcionuoti nuo 1995 metų sausio 1 dienos.

• **VILNIAUS PREKYBININKAI SURENGĖ ĮSPĖJAMĄJĮ STREIKĄ.** Gruodžio 12 dieną nuo 17 valandos buvo uždarytos dauguma Vilniaus parduotuvių ir restoranų, – sostinės prekybininkai surengė įspėjamąjį streiką. Prie protesto prisijungė prekybos bei maitinimo įstaigos ir kai kuriuose kituose šalies miestuose.

Streiko dalyviai, be kita ko, reikalauja atšaukti privalomus prekybos antkainius kai kurioms maisto prekių grupėms ir leisti juos reguliuoti rinkai, taip pat suvienodinti prekybos taisykles visiems subjektams (ir turgavietėms, komiso kioskams, gatvių prekeiviams). Dar vienas prekybininkų ir kavinų bei restoranų savininkų reikalavimas – neįvesti planuojamo valstybės monopolio alkoholiniams gėrimams.

Streiko organizatoriai tikisi, kad dėl kilusių problemų su vyriausybe pavyks susitarti dar šią savaitę "ramiai prie derybų stalo". Jei susitarti su valdžia nepavyks, prekybininkai planuoja gruodžio 27-ąją pradėti ilgalaikį streiką. Streikuojančiųjų reikalavimus parėmė opozicijoje esantys Lietuvos konservatoriai.

• **KANDIDATAS Į AUKŠČIAUSIOJO TEISMO PIRMININKUS.** Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas paskelbė dekretą, kuriuo jis pasiūlė Seimui skirti Aukščiausiojo Teismo pirmininku Praną Kūrį.

Tai vienas žinomiausių pokario Lietuvoje teisininkų. Jam 56 metai. Ilgą laiką jis buvo Vilniaus universiteto teisės profesorius. Stažavo Paryžiaus universiteto tarptautinių studijų institute. Nuo 1977 iki 1991 metų buvo Lietuvos Teisingumo ministras. 1992 metais Pranas Kūris paskirtas Lietuvos ambasadoriumi Belgijoje, Olandijoje ir Liuksemburge. Šias pareigas ėjo iki šių metų pavasario. Balandžio mėnesį išrinktas Europos žmogaus teisių teismo teisėju.

Prezidento dekretą dėl Prano Kūrio skyrimo aukščiausiojo Teismo pirmininku turi patvirtinti Seimas. Tikimasi, kad sprendimas bus priimtas šiandien.

• **PREMJERAS ADOLFAS ŠLEŽEVIČIUS APIE VALSTYBĖS BIUDŽETĄ.** Kalbėdamas per Lietuvos radiją, premjeras Adolfas Šleževičius prognozavo, kad šių metų valstybės biudžetas turėtų būti įvykdytas maždaug 90 procentų. Įplaukų ypač padidėjo spalio ir lapkričio mėnesiais, sugriežtinus mokesčių politiką, sakė jis.

Pasak A. Šleževičiaus, šiomet buvo visiškai kompensuojami biudžetinių organizacijų darbuotojų atlyginimai, todėl mažiau lėšų liko įvairių valstybės programų ir projektų finansavimui.

Premjeras teigė, jog 1995 metų biudžetas turėtų būti 37,2 procento didesnis nei šiometinis. Jį sudarys apie 5,353

Norvegai sako – Ne!

Norvegijos karalystė lapkričio 28 d. referendume atmetė galimybę įsijungti į Europos uniją. Norvegų vyriausybė, vadovaujama ministrės pirmininkės Gro Harlem Brundtland, aktyviai ragino piliečius balsuoti už įsijungimą, tačiau taip padarė tik 47,8 procentai. Kiti 52,2 proc. pasakė: Ne! Norvegai panašiai balsavo ir 1972 m. rugsėjo mėn. referendume. Tada ši Europos valstybių sąjunga buvo vadinama Bendraja Europos Rinka. Europos spauda, aiškindama šitokią netikėtą norvegų atsisakymą jungtis į sąjungą, mini ir sąjungos pavadinimą, žodį

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

"unija". Norvegija net 400 metų, iki 1814 metų, buvo "unijos" su Danija nare, o po to ją valdė "unija" su Švedija iki 1905 m. Tos unijos paliko norvegų sąmonėje blogus prisiminimus.

Prieš norvegų referendumą, įsijungimo klausimą teigiamai išsprendė: Austrija, Suomija ir Švedija, kurios ateinančiais metais tampa Europos unijos narės. Norvegija Vakarų Europoje lieka kartu su Islandija ir su Lichtenšteinu vienintelės šalys nepriklausančios unijai, į ku-

milijardo litų. Daugiausia įplaukų yra numatyta iš pridėtinės vertės mokesčio (36,8 proc.), fizinių asmenų pajamų mokesčio (23,7 proc.), akcizo, juridinių asmenų pelno bei tarptautinės prekybos mokesčių. Planuojant biudžetą, atsižvelgta į prognozuojamą 25 procentų metinę infliaciją ir 5 procentų bendro vidinio produkto augimą.

Vardindamas kitų metų biudžeto išlaidų prioritetus, premjeras paminėjo žemės ūkio programą, teisinę reformą, gyvenamųjų namų šildymą, motinos ir vaiko, kitas socialines, kultūros ir sveikatos apsaugos sferas.

Radiojo laidoje taip pat dalyvavęs Finansų ministerijos sekretorius Reinoldijus Šarkinas informavo, kad apie 40 procentų biudžeto bus skiriama miestų ir rajonų savivaldybėms, o šios apie 60 procentų savo biudžeto privalės skirti socialinėms ir kultūros reikmėms.

• **LIETUVOS SEIMAS PRIĖMĖ NUTARIMĄ DĖL PADĖTIES ČEČENIJOJE.** Lietuvos Seimas po dvi dienas trukusių diskusijų balsų dauguma gruodžio 14 dienos vakariniame posėdyje priėmė nutarimą dėl padėties Čėčėnijoje. Nutarimas yra toks:

1. Dar kartą pasisakyti už konflikto Čėčėnijoje taikų suregulavimą, žmogaus bei tautų teisių garantavimą ir pakviesti konfliktuojančias puses tik taikiomis priemonėmis spręsti visas susikaupusias problemas.

2. Pasiūlyti konfliktuojančioms pusėms Lietuvos Seimo geros valios misiją, kuri galėtų pasitarnauti taikiam konflikto suregulavimui.

Priimtas protokolinis nutarimas, kuriame Seimo valdyba įpareigojama patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo geros valios misiją, kurią sudaro visų frakcijų įgalioti atstovai.

• **LIETUVOS UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRAS APIE RUSIJOS IR ČEČENIJOS KONFLIKTĄ.** Trečiadienį Seimo posėdyje apie padėtį Čėčėnijoje kalbėjo Užsienio reikalų ministras Povilas Gylys.

Mes už tai, pasakė jis, kad konfliktas būtų išspręstas derybose.

Išvystytų demokratijų šalys bei tarptautinės organizacijos, sakė ministras, turi daugiau galimybių įtakoti įvykius Šiaurės Kaukaze. Jis atkreipė Seimo narių dėmesį į tai, kad Jungtinių Tautų Organizacija šį konfliktą laiko Rusijos vidaus reikalu. Lietuvos galimybės šiuo atveju, pasakė Povilas Gylys, yra ribotos.

Suprasdami, kad turime būti atsakingi tarptautinių bendrijų nariai, mes negalime užmiršti ir savo valstybės nacionalinių interesų, sakė ministras. Nepagrįstu užsiangažavimu konfliktuose, kurių praktiškai paveikti negalime, mes nepasitarnautume savo valstybės interesams, pabrėžė jis.

Užsienio reikalų ministerija, pasak Povilo Gylio, pastebiai ryškų kai kurių Seimo narių požiūrio selektyvumą. Kraujas liejasi daugelyje regionų, jie nėra toliau nuo Lietuvos. Tas kraujas turi ne mažesnę vertę, bet apie tai mažai kalbama.

Stabilumas Rusijoje, pabrėžė jis, sudaro geresnes sąlygas demokratinei plėtočiai šioje šalyje. Destabilizacija reiškia anarchiją ir atveria kelią į valdžią antidemokratinėms jėgoms. Mes norime, kad Rusija būtų stabili demokratinė valstybė, sakė Povilas Gylys.

• **VYRIAUSYBĖ PASIŪLĖ IMIGRAVIMO KVOTĄ.** Respublikos Vyriausybė pasiūlė Lietuvos Respublikos Seimui priimti nutarimą dėl imigravimo kvotos 1995 metams. Tai būtų 2,5 tūkstančio žmonių, t.y. tiek kiek buvo 1993 ir 1994 metais. Posėdžio metu svarstyta, kaip išspręsti Lietuvoje nelegaliai gyvenančių asmenų problemas. Galvojama Lietuvos piliečių artimų giminių pareiškimus legalizuotis svarstyti pirmaeiliskumo tvarka. Kitus gali tekti ir deportuoti.

Šiuo metu Migracijos departamente yra gauta 2142 užsieniečių prašymai imigruoti. Iš jų 1519 jau išnagrinėti. 1144 užsieniečiams leista atvykti nuolat gyventi į Lietuvos Respubliką, 74 atvejais atsakyta neigiamai, likusių atžvilgiu sprendimas dar nepriimtas.

(B.B) 000 – ELTA

rią veržiasi daugybė Rytų Europos ir Viduržemio jūros valstybių.

Norvegų opozicijai prieš įsijungimą vadovavo kita moteris, Centro partijos vadovė Anne Enger Lahnstein. Ji gąsdino piliečius, kad Briuselio biurokratai diktuos norvegams, kaip jiems gyventi. Užsienio žvejai išgaudys norvegų fiordų žuvelės, panaikins norvegų ūkininkų subsidijas, užters norvegų orą, grynus vandenį, kuriuose pilna lašišų ir vėžių.

Norvegija, įsijungusi į Europos uniją, būtų buvusi tarp mažesnių narių, be didesnio balso. Gyventojų Norvegija turi tik keturis su ketvirčiu milijoną, vienoje kvadratinėje mylioje gyvena tik 34 žmonės. Norvegija turi nemažus naftos ir gamtinių dujų šaltinius, turi daug metalų kasyklų, laivų statybos, miško medžiagos, popieriaus gamybos įmonių. Norvegų žvejai per metus sugauna apie 2 milijonus tonų žuvies. Norvegų gyvenimo lygis vienas aukščiausių pasaulyje. Europos unijos šalininkai norvegų referendumo rezultatą aiškina: mums ir taip gerai, ką užsidirbome, tą turime, aciū tik sau...

Norvegija, pergyvenusi paskutiniame kare vokiečių okupaciją, anksti įsijungė į NATO gynybos organizaciją. Tai šalis, vienintelė Vakarų Europoje, turinti bendrą sieną su Rusija pačioje Norvegijos šiaurėje. Norvegų atsisakymą jungtis į Europos Uniją ypatingai pergyveno jų kaimynai švedai, suomiai, danai. Baltijos šalys tikėjosi turėti Europos tarybose dar vieną draugą, kuris palengvintų ateityje jų įsijungimą ir atsvertų kasdieninį Rusijos spaudimą. Visi kaimynai šiek tiek nusivylę norvegų referendumu.

TRUMPAI

• Japonija labai šiltai priėmė Rusijos vicepremierą Oleg Soskovec, atvykusį penkių dienų vizito lapkričio 27 d. Japonai sutiko palaukti Rusijos senų skolų mokėjimo ir pasirašė kalias techninio bendradarbiavimo sutartis. Nebuvo kalbama apie Kurilų salas, kurias sovietai pagrobė, baigiantis II Pasauliniam karui. Buvo bandoma užglostyti faktą, kad rusai konfiskuoja ar paskandina japonų žvejų laivus, jei jie žuvauja Kurilų salų teritoriniuose vandenyse. Stebėtojai įžiūri japonų politinius pasikeitimus, sakoma, kad Japonija mato didesnę grėsmę vis stiprėjančioje Kinijoje ir ieško

(Nukelta į 9 psl.)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: DR. ANICETAS BUNDONIS

DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. • Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.

Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į užsienį metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiuro numerio kaina 65 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

REIKIA KALBĖTI VIENU BALSU

Juozas Žygas

Praėjusį sykį šios minties nepabaigiau išplėtoti. Tiek žmonių, tiek ir valstybių santykiuose yra žiūrima, kad būtų abipusė nauda. Lietuva negalėtų tikėtis Latvijos ir Estijos paramos, jeigu pati joms jos neduos. Šįkart nekalbu apie kažkokią militarinę pagalbą. Vis tiek militariniai nieko nebūtų įmanoma laimėti. Bet Jungtinėse Tautose Baltijos blokas, jeigu būtų vieningas, turėtų tris balsus. Daugeliu atveju, tie trys balsai, gali didelės svarbos turėti. Atrodytų, kad tos "trys seserys" turėtų krūvoje ir santaikoje gyventi. Bet, deja, taip nėra!

Beieškant krislo kitų akyse, galima savose ir rąsto nepastebėti. Šiuo atveju, Baltijos vienybei pirmoji nuskalto Lietuva! Kuomet Lietuva visiems atėjūnams davė pilietybę, tuo Latviją ir Estiją į labai blogą padėtį pastatė. Visiems kolonistams: KGB-istams, tardytojams ir prokurorams, lengvatinėmis sąlygomis pilietybę suteikusi, iš kolonistų "tautinę mažumą" padarė. O tautinės mažumos ir jų teisės, ypač jeigu tai liečia buvusius okupantus, yra tarptautinėmis sutartimis saugomos. Tad tuo būdu Lietuva, pati sau rakštį po nagų įsivarė. Rusija į Lietuvą žiūrėdama nori, kad Estija ir Latvija tą patį darytų. Joms nesutinkant, Rusija rėkia kad rusakalbiai yra persekiojami.

Vakarų liberalai, kurie paloviuose ir klozetuose nacių nusikaltėlių tebeieško, šį šauksmą girdi. Reikėtų Jungtinėse Tautose viešai pasakyti: kol Anglija, Prancūzija ir Amerika neįsileidžia po kelis šimtus tūkstančių buvusių "esesininkų", jų palikuonių ir jiems išimties keliu nesuteikia pilietybės, tai šiuo reikalu neturėtų moralinės teisės kalbėti. Čia jiems reikėtų priminti amerikietišką pasakymą: "What is good for the goose it is good for the gan-

der (Kas tinka žąsiai, tinka ir žasinui)".

Jeigu Jungtinės Tautos tik didžiųjų reikalus težiūrės, tai jos stovės ant "molinių kojų". Bendrai paėmus, nereikėtų "visų kiaušinių į vieną krepšį sudėti". Jau turime gerą patirtį, kad iš didžiųjų negalime didelės pagalbos tikėtis. Ypač, jeigu jų interesai nėra tiesioginiai paliesti. Be to, reikia jų interesus supaprastinti. Atsimenu 1945 m. vasarą Vokietijoje, kuomet mūsų politinių žinių analizuotojai, pasaulinę politiką tvarkė ir greitą grįžimą numatė. Nebuvo galima net tuo suabejoti. Labai rimtas argumentas buvo, kad Anglija neleis rusams Lietuvoje pasilikti, nes iš kur jie gaus bekonus! Dabar, kuomet Lietuva nei bekonų nebemoka užauginti, tai ir "bekonų kortos" nebėra!

Telieka tik glaudesnių santykių su panašaus likimo tautomis ieškoti. Reikia aktyviai paremti Latviją ir Estiją, prieš Rusijos vykdomus išpuolius. Taip pat net Jungtinėse Tautose, iškelti Rusijos vykdomas teritorines aneksijas. Ji laiko užgrobusi Latvijos ir Estijos pasienio plotus. Turi būti sustabdyta Rusijos ekspansija, manyčiau, kad visos Baltijos pajūrio tautos, turėtų būti tuo suinteresuotos. Jeigu šiuo imperijos byrėjimo periodu nebus pasinaudota, tai bus istorinė klaida padaryta. Per daug esame įpratę tuo savo mažumu reklamuotis, tad į prarastus valsčius ar net apskritis, nei didelio dėmesio nekreipiame. Reikia mokytis iš slavų. Geras pavyzdys yra gudai, kurie dėl Adutiškio stoties 7 ha, didelį įvykį daro. Nors sovietiniuose žemėlapiuose, tai yra LTSR teritorijoje. Dėl kiekvieno kaimo ir valsčiaus reikia kovoti ir panašioje padėtyje esantiems padėti.

PREZIDENTAS IR KONSTITUCIJA

(Atkelta iš 1 psl.)

Prezidento iššūkis Konstitucijai neprisidės kuriant civilizuotą piliečių visuomenę. Prisimenant, kad Prezidentas agitavo Lietuvos piliečius neiti į referendumą dėl indėlių indeksavimo, galima net manyti, kad jam piliečių visuomenė tėra muilo burbulas, kuriuo geriausiu atveju galima pasinaudoti sakant prakalbą Vasario 16-osios ar Kovo 11-osios proga.

Per tuos porą metų Prezidento veiksmuose jau nesunkiai išvengiama tendencija visiškai nekreipti dėmesio į viešąją nuomonę. Ne veltui aktualiausia Prezidento kalbų tema jau seniai tapo pagiežingi pamokslai spaudai ir žurnalistams ir savo šalyje, ir užsienyje.

A. Paulausko pašalinimas iš generalinio prokuroro posto tuoj po jo dalyvavimo mafijos teismo procese ir griežtu nuosprendžiu žurnalisto V. Lingio žudikams bei premjero giminaičio teikimas į šią

vietą buvo logiška tąsa anksčiau Prezidento žingsnių.

Kaip žinoma, jis siekė atleisti nuo mokesčių keletriems metams ROMAR bendrovę, nors spaudoje buvo pateikta žinių apie artimus jos ryšius su Šiaulių "princais". Prezidentas dėl to nesisiekė pasiaiškinti. Spauda ne kartą rašė apie tai, kad Prezidentūroje lankosi veikėjai, susiję su nusikaltėlių pasauliu. Prezidento atstovai mėgindavo to išsiginti.

Vykstant V. Lingio teismo procesui, jo patarėjas teisėsaugos klausimais R. Andrikis buvo nufilmuotas B. Dekanidzės gynėjų pasitarime. Jokios reakcijos. Pats Prezidentas pareiškė, kad šis teismo procesas "per daug sureikšminamas". Šalyje įsivyravo demokratinei valstybei netinkanti tradicija, kai laikraščiuose įvardijus valdžios vyrų nusikaltimus, jie tyli taip, tarsi nieko neįvyko. Ar tai ne panieka tautai?

Kaip galima suprasti iš generalinio prokuroro A. Paulausko interviu, Prezidentas nenorėjo, kad ši institucija taptų savarankiška, o priešingai, kad generalinis prokuroras pas ją ateitų ant kilimėlio "pasitarti", panašiai kaip praeityje visada privalu būdavo rodytis pas pirmąją partijos sekretorių.

J. Vasiliauskas tam būtų idealiai tikęs. Ko dabar ieškos Prezidentas? Gal bus teikiama P. Babraičio, kuris prieš generalinio prokuroro valią ir jam nesant paleido iš kalėjimo "Selmos" vadovą V. Laurinavičių, gal tą prokurorą, kuris pasisako prieš korupcijos tyrimo skyrių prokuratūroje?

Prezidentas pasirinko labai slidų kelią, kuris gresia ne tik jo reitingui, bet ir jaunai Lietuvos demokratijai.

Gal Prezidentas mano, kad tai jo reikalas, tačiau toleruoti tokio viešosios nuomonės nepaisymo tiesiog neįmanoma.

GINČAI DĖL PALŪKANŲ. KAS TEISUS?

Gruodžio 1 d. 32 Seimo nariai pasirašė kreipimąsi į Generalinį prokurorą ir Valstybės kontrolės departamentą, prašydami ištirti, ar Lietuvos banko ir Vyriausybės atsakingi pareigūnai nepiktinaudžiauja tarnybine padėtimi, nedaro žalos dėl 500 mln. dolerių atitraukimo iš Lietuvos.

Triukšmas kilo po to, kai spaudos konferencijoje Tėvynės sąjungos valdybos pirmininkas G. Vagnorius nusišėbė, jog kitų metų valstybės biudžete nėra numatyta iplaukų už 500 mln. dolerių Lietuvos valiutos atsargų laikymą užsienio bankuose. Pasak G. Vagnoriaus, už šiuos pinigus galima gauti maždaug 6 proc. metinių palūkanų, arba 120 mln. litų per metus. Jis taip pat šėbėjosi faktų, kad už dalį valiutos gaunama tik 3-4 proc. metinių palūkanų, o už likusią – 6 proc. Jo nuomone, nesunku suprasti, kokią nau-

dą nesąžiningiems pareigūnams ar žala valstybei gali duoti palūkanos, kurios 2-3 proc. didesnės ar mažesnės už vidurkį. Ekspremjeras prisiminė 5 mln. dolerių, skirtų kontraktui už litų spausdinimą apmokėti, istoriją, kai V. Baldišiaus – K. Ratkevičiaus vadovaujama Lietuvos banko valdyba bandė įtikinti, kad jokių palūkanų už šią pinigų laikymą Švedijos banke Lietuvai nepriklauso. Tačiau vėliau atsirado raštas liudijantis, kad vis dėlto gaunama 3-4 proc. palūkanų. G. Vagnorius taip pat šėbėjosi, kad 99 mln. dolerių, gautų iš tarptautinių organizacijų už 7 proc. metinių palūkanų ekonomikai stabilizuoti, net nepateko į Lietuvą – jie iš karto buvo perskolinti užsienio komerciniams bankams už 3-4 proc. metinių palūkanų. Jis kalbėjo, kad kuo daugiau tokiu būdu gautų paskolų, tuo didesni nuostoliai Lietuvai,

kadangi mums teks padengti susidariusį skirtumą tarp palūkanų procentų.

Premjeras A. Šleževičius patvirtino, kad šiuo metu Lietuvos banko sukauptos apie 600 mln. dolerių atsargos yra gerokai didesnės, nei reikia litui pagal priimtą įstatymą padengti. Be to Lietuvos bankas disponuoja komercinių bankų privalomais rezervais bei TVF kreditu litui stabilizuoti. Premjero žiniomis, litui padengti šandien pakaktų 430 mln. dolerių, todėl lieka nemaža perteklinė suma. A. Šleževičius sakė, kad TVF atstovas Lietuvoje P. Kornelijus yra parėngęs memorandumą, kaip efektyviau šiuos išteklius panaudoti.

Su G. Vagnoriaus išsakytais kaltinimais nenori sutikti Lietuvos banko vadovai. Banko valdybos pirmininkas

(Nukelta į 4 psl.)

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (708) 257-1616

Šventų Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikiname mielus Lietuvių Fondo narius ir visuomenę. Dėkojame už Jūsų teikiamą paramą ir pritarimą mūsų darbams remiant išėivijoje ir Lietuvoje mums taip svarbų tautinį išlikimą.

Asmeniniame gyvenime linkime sėkmės ir sveikatos.

LIETUVIŲ FONDAS

GINČAI DĖL PALŪKANŲ. KAS TEISUS?

(Atkelta iš 3 psl.)

K. Ratkevičius išplatino pareiškimą, kuriame nurodoma, jog palūkanos už užsienyje investuotus Lietuvos banko užsienio valiutos rezervus yra įskaitomos į Lietuvos banko pajamas, kaip ir numatyta Lietuvos banko įstatyme. Pareiškime sakoma, kad dalį gauto pelno būtų galima pervesti į valstybės biudžetą tik tuo atveju, jei grąžinus TVF kreditą, liktų pertekliniai užsienio valiutos rezervai. Dokumente reiškiamą nuomonę, kad Lietuvos

banko užsienio valiutos rezervų investavimas į Lietuvos ūkį, reikštų dvigubą emisiją, tai būtų nesuderinama su Lito patikimumo įstatymu ir turėtų neigiamų padarinių finansų rinkai, sutrikdytų kreditų palūkanų mažėjimą, nebūtų garantuotas šių investicijų saugumas. Lietuvos banko pirmininkas teigia, jog užsienio valiutos rezervai investuojami remiantis tarptautine praktika, svarbiausiu tikslu laikant jų saugumą bei likvidumo garantavimą.

-er-

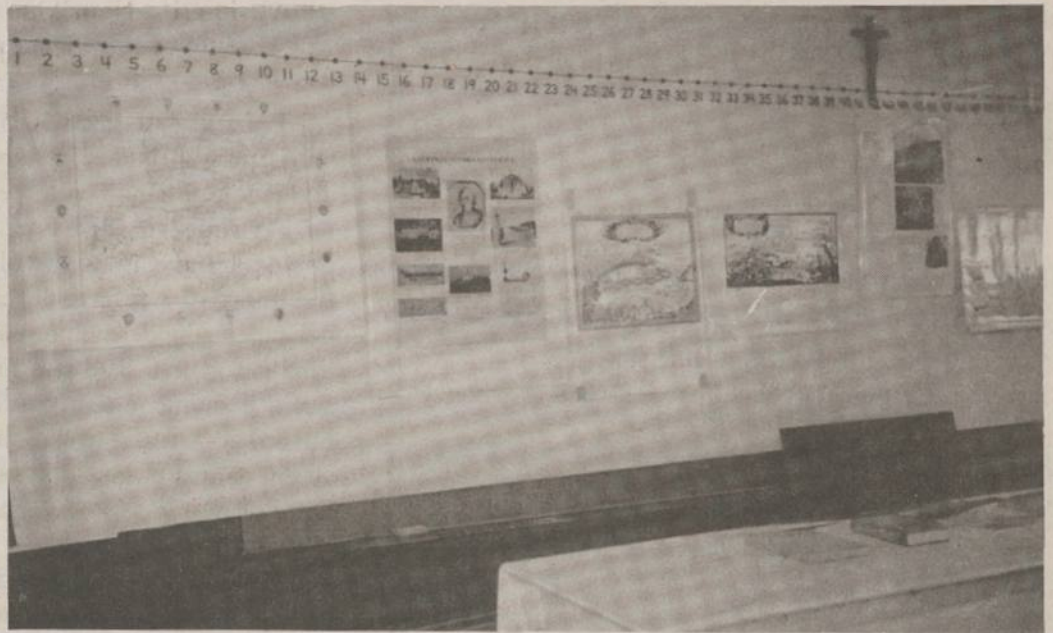
NAFTOS TERMINALO STATYBA VĖL ATIDEDAMA

nės dokumentacijos aišku, kad tai būtų visų pirma Rusijos naftos ir naftos produktų eksporto terminalas, tačiau reikalui esant, jis galėtų naftą taip pat ir importuoti. Numatomas terminalo galingumas – 8 mln. tonų naftos importo ar eksporto per metus. Dar viena išvada – užsienio investuotojai projekte dalyvautų tik tuo atveju, jei prie jo sutiktų prisidėti Rusijos koncernas "Lukoil". Vakariečių nuomone, tik tuo atveju būtų garantuotas naftos tiekimas eksportui, o jie patys pasirūpintų naftos ar jos produktų realizavimo rinka. Kaip aiškėja iš nerišlių valdžios vyrų pasisakymų "Lukoilas" projekte dalyvautų tik tuo atveju, jei tiesiogiai ar per tarpininkus turėtų kontrolinį akcijų paketą.

Matyt kaip tik dėl nesutarimų kas valdys naftos ter-

Iki šių metų gruodžio 1 Energetikos ministerija turėjo pateikti Vyriausybei Būtingės naftos terminalo, naftotiekio ir produktotiekio statybos akcinės bendrovės steigimo įstatų bei baigti derybas su užsienio investuotojais dėl akcijų pasiskirstymo. Tai nebuvo padaryta ir Vyriausybėje dabar jau kalbama apie kitą variantą – akcinę bendrovę steigia vien tik Lietuva, o norinčios prisijungti prie projekto užsienio kompanijos galės dalį akcijų nusipirkti vėliau.

Kaip ten bebuvę, ir toliau tvyrant neapibrėžtumui, šis tas paaiškėjo. Visų pirma, beveik penkis nepriklausomybės metus besitęsiančios kalbos ir toliau liko kalbomis – terminalo statybos pradžia nukeliama neribotam laikui, kadangi statybai nėra lėšų. Antra, iš JAV firmos paruoštos terminalo projekti-

Lietuvių Dienų parodoje 1994 metais Los Angeles, Kalifornijoje buvo išstatyta Algirdo Gustaičio istorinių knygų, jo paruoštų, paaiškintų istorinių Lietuvos žemėlapių.

Elenos Nikšėnienės nuotr.

minalą ir sužlugo anksčiau nustatyti akcinės bendrovės steigimo terminai. Tuo pat metu vyksta ir kiti su nafta susiję dalykai. Jau beveik mėnuo nedirba Mažeikių naftos perdirbimo įmonė, kadangi negaunama žaliavos nei iš "Lukoilo", nei iš kitų Rusijos koncernų, nors pažadų ir būta. Vietoj žadėtų 6 mln. tonų koncemas "Lukoil" šiemet kol kas tepateikė tik apie milijoną tonų. Ši koncerną Rusijos vadovybė yra patvirtinusi ta kompanija, kuri kontroliuoja naftotiekio darbą, todėl galutinis žodis, nesvarbu su kokia Rusijos

kompanija tarantis, vis tiek priklauso "Lukoiliui".

Kaip pranešama, kai kurios kuro bazės jau ima stigti benzino, nors premjeras A. Šleževičius ir nemano, kad galėtų susidaryti panaši padėtis į tą, kuri buvo ekonominės blokados metu. Nuo rugsėjo mėnesio benzino kainos padidėjo jau apie 20 proc. ir toliau kyla.

Lapkričio mėnesį Mažeikių "Naftoje" kilo net trys gaisrai. Nors ir manoma, kad jie greičiausiai kilo dėl techninių priežasčių, tačiau gaisrų padažnėjimas kaip tik šiuo įtemptu metu sukelia ir

kitokių minčių. Kai kurie politikai padidėjusį ekonominį spaudimą sieja su drąsesniais Lietuvos užsienio politikos žingsniais šį rudenį: suaktyvėjusiu bendradarbiavimu su ES ir NATO, nutrūko derybos dėl karinio tranzito sutarties, Baltijos Asamblėja priėmė Rusijai labai nepatikusią rezoliuciją dėl Karaliaučiaus krašto ateities. Tokia galimybė neatmestina žinant, kad Azerbaidžiane neseniai kilus nesutarimams dėl naftos, netgi bandyta įvykdyti valstybės perversmą.

-er-

Nuoširdžiai sveikiname visus Clevelando ir jo apylinkių lietuvius artėjančių šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

"Atlanta-Litma" bus uždaryta nuo gruodžio 24 iki sausio 2 dienos. Laukiame Jūsų visų Naujaisiais Metais.

"LIETUVOS DIPLOMATIJOS PARAŠTĖJE"

Antanas Dundzila

Smagu ir įdomu skaityti valstybininkų atsiminimus. Ypač įdomu skaityti Lietuvos valstybininkų parašytus, nes juose randi istorinių įvykių posūkių, apie kuriuos anksčiau iš vis nebuvo žinoma arba kurie nepateko į istorijos vadovėlius. Tokia knyga pasirodė Vaclovo Sidzikausko (1893-1973) atsiminimai, pavadinti "Lietuvos diplomatijos paraštėje". Tą, gan smulkiu šriftu, kietais viršeliais, iliustruotą, 3,000 egz. tiražu, 350 plis. knygą 1994 m. išleido vilniškė "Vagos" leidykla. Knygos išleidimą parėmė Sidzikauskų giminė. Pažymėtina, kad 1977 - 1979 m. laikotarpyje V. Sidzikausko atsiminimus taip pat skelbė Jūsų čia skaitoma, Clevelandiškę DIRVA. Knygos rinkai merdinti, kaina "sutartinė", o leidinio reikia ieškoti, klausinėti pas mūsų spaudos platintojus.

Šia knyga V. Sidzikauskas įsiriškia į mūsų diplo-

matų jau anksčiau pasirodžiusių atsiminimų raštiją. Čia bene žymiausi bus, pačių autorių asmeniškai paruošti, J. Urbšio, P. Klimo, E. Turausko, K. Škirpos bei kelių kitų raštai. Perbėgus akimis per šių knygų nugarėles, negalima nesuminėti dviejų slepiančių reiškinių. Pirmia, tai, priėmęs iš autoriaus rankraštį ir pasirašęs susitarimą, neskrupulingas leidejas per 20 metų neišleido K. Škirpos atsiminimų antrosios dalies. Antra, šią vasarą numirus ambasadoriui Stasiui Lozoraičiui, palaidota, turbūt, buvo viltis išvysti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo atsiminimus, bei ambasadoriaus tėvo, Lietuvos Diplomatinijos Šefo Stasio Lozoraičio, kaip nors komentuotus dokumentus arba kad ir paties ambasadoriaus planus parašyti Lietuvos diplomatijos istoriją.

Tematiniai V. Sidzikausko knyga apima tris jo valstybinės, visuomeninės veik-

los etapus: darbą prieškarinės Lietuvos diplomatinėje tarnyboje, gyvenimą tarp 1936 m. iki karo pabaigos, pagaliau veiklą pokarinėje Lietuvos laisvinimo pastangose. Jo eitos pareigos yra plačios apimties: Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir Igaliotas ministras Vokietijai, Anglijai, Austrijai, Šveicarijai ir Olandijai; sėkmingas Lietuvos bylų gynėjas Hagos tarptautiniame tribunole; pasaulinės "Shell" bendrovės direktorius Lietuvoje; karo metu vokiečių kaceto kalinys; po karo VLIKo, Lietuvos Laisvės komiteto bei įvairių delegacijų pirmininkas ir t.t. Mūsų visuomenės politiniame susigrupavime V. Sidzikauskas atstovavo Ūkininkų partijos minčiai, taigi buvo arti politinės diferenciacijos vidurio.

Smagu V. Sidzikauską skaityti jo kolegų parašytų atsiminimų fone. Čia jis įneša savo asmeninį požiūrį, sužymi kitur nematytus duomenis. Kai, pavyzdžiui, P. Klimas matė tam tikrą galimybę Lietuvai Himanso siūlomame projekte, tai V. Sidzi-

kauskas jam nepritarė. Arba, štai, dabar sužinome, kaip, perdavęs savo pareigas J. Paleckiiui, iš Dekonozovo A. Merkys tikėjosi paskyrimo Lietuvos valstybės kontrolieriumi. Vieton to posto Dekonozovas jam parvežė Molotovo padėką (sic!) už klusnų Maskvos plano įvykdymą, o po to jam greitai sekė "atlyginimas" – tremtis. Stebina tuo metu kursavę gandai: jau po rinkimų į Liaudies seimą gen. M. Velykis V. Sidzikauskui tvirtinęs, kad prie Suvalkų net su 50,000 kariuomenės stovi gen. P. Plechavičius, pasiruošęs užimti pietinę Suvalkiją... Atsiminimuose randame apybraižų apie privačias derybas su Pilsudskiu, Gruodžio 17 d. perversmą, ministerio D. Zauniaus vedybų komplikacijas, apie Klaipėdos reikalą, po kaceto – įsijungimą į darbą Berlyne ir daugelį kitų istorinių mizanscenų. Kančios vokiečių kacete buvo asmeniškai vokiečių V. Sidzikauskui išlietas kerštas už bylos prieš Vokietiją laimėjimą. V. Sidzikausko pasaulinio mąsto pa-

žinčių ratas buvo didelis, daug kartų jis tomis pažintimis naudojosi. Labai gaila, kad tiek savo jėgų Lietuvai atidavęs mūsų valstybininkas nesulaukė 1990 kovo 11 d. nepriklausomybės atstatymo.

Nors autorius ir pats dalyvavo pasakojamų įvykių centre, tačiau apie juos rašo lyg "iš tolo", su tam tikru diplomato rezervuotumu, asmeninių jausmų ar humoro V. Sidzikausko knygoje mažai. Čia autorius yra antitezė P. Klimo atsiminimų stiliui, kuriuose P. Klimas yra dalykiškas bet spalvingas. Stiliumi V. Sidzikauskas primena daugiau Vandos Sruogienės parašytą Lietuvos istoriją. Tai, aišku, ne kritika, o tik pastaba, knygos apibūdinimas. Kelis kartus turėjęs progos matyti ir girdėti Vaclovą Sidzikauską gyvą, aš kaip tai įsivaizdavau, kad jis taip pat spalvingiau, su patosu ir rašo. Pasirodo, kad rašančio ir kalbančio žmogaus profiliai gali skirtis: savo atsiminimuose V. Sidzikauskas

(Nukelta į 5 psl.)

Gerbiamiems ALT Sąjungos Garbės nariams, Tarybos nariams ir skyrių Pirmininkams

1. 23-čiasis Amerikos lietuvių Tautinės Sąjungos seimas, įvykęs š.m. rugsėjo mėn. 1-3 d.d. Detroit, MI jau praeityje. Seimas buvo darbingas ir gausus atstovais. Seime svarstyti aktualūs, Tautinę Sąjungą liečiantys klausimai, ALT s-gos ryšiai su Lietuvių Tautininkų sąjunga Lietuvoje, bei aktuali dabartinė politinė ir ekonominė padėtis Lietuvoje. Su šiuo seimu užverstas dar vienas ALT Sa-gos išeivijoje istorijos lapas.

Seime buvo perrinkta ta pati valdyba sekantiems dvejiems metams. Dėkojame Tarybos nariams bei Seimo atstovams už mums suteiktą pasitikėjimą. Stengsimės Jūsų neapvilti. Kiek jėgos, sugebėjimai ir sąlygos leis stengsimės palaikyti gyvą Tautinę Sąjungą išeivijoje, artimus ryšius su Tautininkų Sąjunga Lietuvoje ir, kiek sąlygos ir galimybės leis, remsime Jų pastangas ideologiniai ir finansiniai.

2. Besiartinančių šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga sveikiname Tautinės Sąjungos garbės narius, Tarybos narius, skyrių pirmininkus ir visus Tautinės Sąjungos narius bei prijaučiančius. Sveikiname "Dirvos" ir "Naujosios Vilties" redaktorių, talkininkus, bendradarbius ir skaitytojus. Sveikiname "Vilties" draugiją. Siunčiame sveikinimus Lietuvių Tautininkų Sąjungai Lietuvoje.

Tegul šventiška nuotaika lydi mus ir teikia jėgų atei-

ties darbams. Tegul naujieji 1995-tieji metai būna kupini laimės ir vilčių išsipildymo. Dar su didesne energija ir pasišventimu junkime jėgas šviesiasniam Lietuvos rytojui.

Tik, Dieve, mums padėk!

3. 1992 metų seimo rinkimai ir 1993 m. prezidentiniai rinkimų rezultatai Lietuvoje daugelį mūsų nustebino. Susiskaldymas ir nepasiruošimas nesėkmingai baigėsi dešiniuosims grupėms. Jų tarpe ir Tautininkų sąjungai. Nebe už kalnų ir sekantieji rinkimai. Laikas pradėti intensyviai ruoštis. Vieningas frontas, gerai paruošta ir išmąstyta programa, kandidatų parinkimas ir artimi ryšiai su provincija daug prisidės prie rinkimų rezultatų.

Todėl remkime Lietuvių Tautininkų Sąjungą, kad ji galėtų aktyviau dalyvauti Lietuvos politiniame gyvenime pozityviai reikštis Tautininkų frakcijai seime ir ruoštis ateinantiems rinkimams.

Todėl tautininkų veiklai plėsti Lietuvoje vėjus tęsimas ir toliau. Auką prašome siųsti mūsų išdininko O. Kremerio adresu. Už auką iš anksto dėkojame.

4. Siekiant įamžinti buvusių Nepriklausomos Lietuvos Respublikos prezidentų atminimą, mes, JAV gyvenantys to komiteto nariai – Grožvydas Lazauskas, dr. Leonas Kriaučeliūnas ir Pranas Povilaitis – 1994 m. rugpjūčio mėn. 29 dienos atšaukimu kreipėmės į visuomenę aukomis prisidėti prie

buvusių trijų Nepriklausomos Lietuvos Prezidentų paminklų pastatymo Kaune, buv. prezidentūros sodelyje, taip pat ir jų vardo muziejaus kambarių įrengimo.

Tuo pačiu kreipiamės ir į Jus, kad šį projektą taip pat paremtumėte. Amerikoje gyvenantieji lietuviai turime jausti tautinę pareigą prie šio projekto prisidėti.

Auką prašome siųsti Prano Povilaičio adresu:
**Lietuvos Prezidentų įamžinimo komitetas
c/o Pranas Povilaitis
9050 So. Troy Avenue
Evergreen Park, IL 60642**

Už auką iš anksto dėkojame.

5. Artėja Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios minėjimai. Stengimės rengti šiuos minėjimus arba junkimės kartu su kitomis organizacijomis šių prasmingų ir reikšmingų valstybinių švenčių paminėjimui.

6. Norime palaikyti artimus ryšius su skyriais. Lauksime jūsų pasiūlymų ir patarimų. Jūsų kvietimu mielai atsilankysime į metinius susirinkimus bei kitokius renginius.

7. Organizacijų veikla išeivijoje silpnėja. Mūsų eilės retėja. Turime nemažai mūsų tautiečių ilgesniam ar nuolatiniam apsigyvenimui, atvažiuojančių iš Lietuvos. Apie juos skaitome spaudoje arba matome tik renginiuose. Pabandykite sueiti į kontaktą. Per asmeniškas pažintis ir kontaktus gal galėsime ir naujai atvažiuojančius įjungti į lietuvišką išeivijos veiklą, tuo pačiu ir į Tautinę Sąjungą. Pabandykite!

Su geriausiais linkėjimais,

Jūsų

**Leonas Kriaučeliūnas,
pirmininkas
Laima Šimulienė, sekretorė**

Sekančią savaitę: istorija ar istorijos politizavimas? Šį klausimą svarsto amerikiečiai, jis kunkuliuoja ir mūsų visuomenėje...

(1994-XII-12)

TAUTOS FONDO TARYBOJE

New Yorkas, 1994 m. gruodžio mėn. 3 d. Tautos Fondo patalpose New Yorke įvyko Tautos Fondo tarybos posėdis. Jame dalyvavo 12 iš 15 tarybos narių. Pranešimus padarė tarybos pirmininkas Juozas Giedraitis, valdybos pirmininkas Jonas Vilgalys, Finansų komisija ir Paramos skirstymo komisija.

Tarybos pirmininko pranešime apibūdinti kai kurių anksčiau Tautos Fondo paremtų projektų vaisiai. Pabrėžti sėkmingai vykdomi seminarai Lietuvoje demokratizacijos ir Lietuvos įjungimo į Europos Sąjungą temomis. Pirmininkas pabrėžė, kad demokratizacijos reikalas yra skubus. Jei per ateinančius 3 metus ji Lietuvoje nebus įsisavinta, gali tecti sielotis, kad pavėluota.

Lietuvos universitetams ir Lietuvos Seimo Teisių ir etikos komisijai parūpinta sukomplektuota dokumentinė medžiaga apie 1985-ais metais įvykusį "Genocido teismą" Kopenhagoje. Ruošiamasis išleisti Tautos Fondo istorijos knyga. Talkininkai sutikęs ilgametis Amerikoje leisto ELTO biuletenio buvęs redaktorius ir žinomas rašytojas Algirdas Landsbergis.

Valdybos pirmininkas pranešė, kad Tautos Fondas paskyrė "Draugo" dienraščiui \$ 500 85-ųjų metų gyvavimo proga. J. Vilgalys tarybos svarstymui pristatė Tautos Fondo sąmatą 1995-iesiems metams.

Kaip ir beveik kiekvienam posėdyje, nutarta paremti Lietuvos jaunimą skiriant stipendijas. Šio posėdžio metu stipendijų paskirta 35. Pirmenybė teikiama buvusių tremtinių vaikams. Vidurkis skiriamos sumos yra \$200 metams. Toliau svarstyti 32 prašymai įvairiems projektams Lietuvoje, kurių didelė dalis patenkinti. Dalis atidė-

ta dėl tinkamos dokumentacijos stokos.

Didžiausia paramos suma skirta Lietuvos užribių mokykloms ir mokytojams. Lietuvos užribiais laikomos lietuvių gyvenamos sritys Gudijoje, Latvijoje ir Mažosioje Lietuvoje. Skirta \$14,000.

Stambesnė parama suteikta "Lietuvių žinių" leidimui Lietuvoje. Praėjusiame posėdyje, įvykusiame š.m. rugsėjo 29 dieną, paremtas ne pelno siekiančios "Tėvynės Sargo" organizacijos leidžiamas "Apžvalgos" laikraštis.

Po \$1,000 parama paskirta Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių draugijos leidiniui "Komunistinis genocidas Lietuvoje", Lietuvių katalikų kultūros centro organizuojamam jaunimo kultūros centrui ir "Kauno laikui". "Tėvynės Sargo" draugijos ruošiamiems verslininkų kursams jaunimui skirta \$500.

Iš viso šio posėdžio metu paskirta \$35,675.

Po pietų pertraukos svarstyta Tautos Fondo sąmata 1995-iesiems metams. Sekant vieną pagrindinių Tautos Fondo veiklos gairių, puoselėti demokratizaciją Lietuvoje, nutarta šiuo metu ypatingą dėmesį kreipti paramai visuomeninių organizacijų, kurios betarpiškai ir konstruktyviai kovoja su spaudos, radijo ir aplamai žodžio laisvės slopinimu, kas demokratijos vystymui Lietuvoje yra ypatingai žalinga.

Tokios paramos būdus su konkrečiais pasiūlymais, atitinkančiais Tautos Fondo statutą ir inkorporacijos nuostatus, paruoš Tautos Fondo Veiklos ir informacijos komisija artimu laiku.

Sekantis Tautos Fondo Tarybos posėdis įvyks 1995, kovo 4 d.

**TAUTOS FONDO
INFORMACIJA**

"LIETUVOS DIPLOMATIJOS PARAŠTĖJE"

(Atkelta iš 4 psl.)

yra santūrokas, gan dalykiškai diplomatiškas. Sakykime, kad skaitytojui jis nepataikauja, jis skaitytoją tik informuoja.

Knygoje išnašų ir dialogų mažai, visa medžiaga sukaupta į apie 110 atskirų straipsnių. Techninį leidinio apipavidalinimą vertinant, krinta į akis du dalykai. Nėra pavardžių rodyklės, o jos tokio pobūdžio knygai labai reikia. Jei ją būtų galima paruošti ir išleisti atskirai, leidinio vertė dar pašoktų aukšty. Korektūrą darbuotojai Vilniuje irgi galėjo atidžiau perskaityti: ypač kai kuriuose angliškose tekstuose palikta klaidų. Bendrai knyga, lyginant ją su šių dienų Lietuvoje išleidžiamų knygų vidurkiu, yra skoningai įrišta, o pirmus ir paskutinius įrišimo lapus puošia autoriaus atsiminimų rankraščių faksimilės.

Vaclovo Sidzikausko at-

siminimų pasirodymas yra graži staigmena, per šiaip jau nekaip su istoriniais leidiniais nusisekusius 1994-uosius metus. Knygą skaitant, stebina Sidzikausko, Klimo, Čarnecko, Šaulio bei kitų jiems panašių, nepriklausomybės atstatymo laikų Lietuvos, tuomet dar jaunų diplomatų asmenybės. Juose anais laikais Lietuva turėjo nepaprastai daug taip jai reikalingo talento. Panašaus talento ir deramos Lietuvos valstybingumo krypties, labai gaila, nematome šiandien, jo trūko nuo pat 1990 m. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo pradžios.

Eiliniam skaitytojui V. Sidzikausko atsiminų knyga bus malonus, pasinėrus grynai lietuviškuose reikaluose, poilsio užsiėmimas. Istorinėje šviesoje, nors parašyta be ankstyvesnių archyvų bei dokumentų rinkinio, ji reikšminga.

SVEIKINIMAI IR LINKĖJIMAI

**LYDIMI KALĖDŲ ŽVAIGŽDĖS IR NAUJŲ METŲ TRIMITO GARSŲ
SVEIKINAME TĖVYNĖJE IR VISAME PASAULYJE IŠSISKLAI-
DŽIUSIUS TĖVYNAINIUS, SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
NARIUS, SUSIJUNGdami TAUTINĖS MEILĖS ŠIRDIMIS. TEGU
NAUJŲ METŲ 12 VALANDOS LAIKRODŽIŲ VARPŲ DŪŽIAI,
DARANT ATEINANČIŲ METŲ GYVENIMO REZOLIUCIJAS,
PASKATINA MUS JUNGTIS Į SENIAUSIĄ PASAULYJE LIETUVIŲ
ORGANIZACIJĄ – SUSIVIENIJIMĄ LIETUVIŲ AMERIKOJE –
ŽENGLIANČIĄ Į 109 VEIKLOS METUS.**

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE PILDOMOJI TARYBA

**DR. VYTAUTAS DARGIS – PREZIDENTAS
VYTAUTAS KASNIŪNAS – VICEPREZIDENTAS
GENOVAITĖ MEILIŪNIENĖ – GEN. SEKRETORĖ
LORETA STUKAS – IŽDININKĖ
NELIE BAYORAS – ROMANAS – IŽDO GLOBĖJA
STASYS VIRPŠA – IŽDO GLOBĖJAS
DR. VYTAUTAS TAURAS – DAKTARAS KVOTĖJAS**

KOMENTARAI IR SPĖLIOJIMAI

Aurelija M. Balašaitienė

Perskaičiusi A. Dundzios straipsnį "Dirvos" gruodžio 8 dienos laidoje, kuriame jis komentuoja mano straipsnį "Drauge" apie Tuskulėnų parke rastus lavonus, manau, jog gerbiamo kolegos straipsnio skaitytojas, neskaityęs mano straipsnio, gali susidaryti nuomonę, kad aš spėliojanti, jog brutaliai nužudyti mūsų partizanai galėję būti "karo nusikaltėliai". Savo mintis grynai grindžiau didžiąja Amerikos spauda, jos komentarais, ir taip pat pabrėžiau, kad tokie spėliojimai neskelbiami viešai Lietuvoje. Kodėl? To paaiškinimo neduoda nei New York Times, nei Plain Dealer, bet leidžia spėlioti, kad patys lietuviai nežino, kokiai kategorijai priklauso nužudytieji. Pasaulis vis dar nepripažįsta komunizmo ir sovietinės imperijos padarytos žalos ir vykdyto genocido, todėl ir prieš ją kovojusiems partizanams didžiosios demokratijos nepripažįsta didvyriškos garbės, bandydamos juos pažeminti.

Kas yra "karo nusikaltėliai"? Tai sąvoka, kurią nukalė ir išpropagavo nuo nacių nukentėję žydai, nes beatodairiškas vienos rasės žudymas yra žiaurus ir žemas nusikaltimas, reikalaujantis teisingos bausmės. Tačiau Lietuvos laisvės kovotojams toks epitetas netinka, nebent jau būtų pripažinta, kad ir prieš sovietinę okupaciją kovoję asmenys gali būti klasifikuojami kaip "Karo nusi-

kaltėliai". Kodėl ne? Sovietų Sąjunga savo laiku buvo artima Amerikos sąjungininkė, kovojusi kartu prieš hitlerinę Vokietiją, ją padalinus tarp karą laimėjusių Vakarų sąjungininkų, o Vokietijos sostinę perleidus sovietiškiems vandalams. Tai ir kovotojai prieš sąjungininkus gali būti apibūdinami kaip "karo nusikaltėliai". O kur teisingumas tiems, kurie visas tris Baltijos tautas beatodairiškai žudė, nekaltus trėmė, rusino ir visais būdais prievartavo bei vedė į tų tautų išnykimą, sugriovus jų nepriklausomas respublikas? Etiką nepripažįsta kolektyvinės kaltės, todėl nei rusų, nei vokiečių nedera kritikuoti, tik reikia ieškoti individualių žudikų.

Džiugu, kad mano straipsniai yra ir kitų žurnalistų komentuojami, tačiau nederėtų iškrypti iš konteksto, man primetant mintis, kuriu jame nebuvo. Savo viešnagės Lietuvoje metu turėjau garbę susipažinti su garsiojo partizanų vado Ramanausko – Vanago našle, o Vilniau muziejuje nuostabiai realistiškai išdėliota partizanų kovų istorija šturpu nukrečia žiūrovą ir verčia stebėtis tų herojiškų patriotų drąsa beviltiškoje kovoje su milžinu okupantu.

Būtų gera, kad svetimieji mažiau komentuotų jiems nežinomus įvykius, o ieškotų teisingumo ir gal net kompensacijos nuskriaustiesiems. Deja, Vakaruose Baltijos kraštai niekada neturėjo daug

užtarėjų, o dabar jau ir "didysis Lietuvos kaimynas" reikalauja privilegijų iš kadaise pavergtų respublikų, bet to kaimyno elgesio Vakarai nekritikuoja ir net nekommentuoja. Kodėl taip mažai dėmesio skiria Vakarai "Kaliningrado sričiai", kurioje Rusija steigia karo bazes? Jei karinis transportas per Lietuvą vadinamas "Trojos arkliu" Lietuvoje, tai kokių "arklių" galima tas bazes pavadinti? Pasiruošimas gintis nuo tautų ir dar nuo okupacijos neatsigavusių kaimynų ofenzivos? Planavimas plėsti Rusijos imperiją? Į tuos klausimus niekas neieško atsakymo, nes yra žymiai patogiau šmeižti ir kritikuoti silpnuosius, tai ir Lietuva ar kitos Baltijos respublikos dažnai spaudoje yra apirūdinamos kaip "mažytės", nors ištisa eilė ir Europos valstybių yra savo plotu žymiai mažesnės... Toji epiteta "privilegija" yra teikiama turbūt todėl, kad tuo norima įtikti didžiam kaimynui, tai ir Baltijos respublikų prezidentų ar kitų aukštųjų pareigūnų viešnagės Amerikoje yra didžiosios žiniasklaidos ignoruojamos.

Partizanai į Lietuvos istoriją įeina kaip garbingiausi laisvės kovotojai, užsitarnaujantys ne mažiau pagarbos už Lietuvos laisvės kovų savanorius 1918 metais. O jei jų kova prieš okupantą gali būti klasifikuojama kaip "karo nusikaltimas", tai tos sąvokos sąmoningas iškraipymas nekeičia fakto, kad tai buvo pasišventę didvyriai, tėvynės laisvę statę aukščiau už savo gyvybę, kurią kiekvienas žmogus taip brangina.

DĖL LIETUVOS ATSTOVŲ JUNGTYNĖSE AMERIKOS VALSTIJOSE ATMINIMO

Lietuvos Nepriklausomybei nepaprastai daug nuveikė Lietuvos atstovai Jungtinėse Amerikos valstijose, savo veikla ne tik užmezgdami ir vystydami dvišalius Lietuvos–JAV santykius ir juos plėtodami, bet ypatingai pasiaukojamai atstovaudami Lietuvos valstybę sovietų okupacijos metais.

Pirmajai Lietuvos misijai JAV, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, vadovavo Jonas Vileišis, padėjęs pagrindus abiejų šalių diplomatinėms santykių užmezgimui. Voldemaras Čarneckis tapo laikinuoju reikalų patikėtiniu 1921 m. rugsėjo 8 d. ir darbavosi iki 1923 m. lapkričio 23 d. Nuo lapkričio 24 d. Lietuvos diplomatinis atstovas iki 1924 m. gegužės 3 d. tapo Kazys Bizauskas, nuo gegužės 4 d. iki 1927 m. rugpjūčio 31 d. – jis buvo ir Lietuvos pasiuntinys JAV. Vėliau laikinuoju reikalų patikėtiniu (1927.05.17 – 1928.06 ir 1934.05.31 – 1935.06.30) trumpai darbavosi Matas Bagdonas.

Lietuvos pasiuntiniu 1928 m. liepos 1 d. – 1934 m. gegužės 31 d. paskirtas Bronius Balutis, po jo iki pat mirties 1957 m. gegužės 11 d. pasiuntiniu buvo Povilas Žadeikis. Po jo Lietuvos interesams JAV atstovavo laikinasis reikalų patikėtinis Juozas Kajackas, o nuo 1976 iki 1987 m. – dr. Stasys Bačkis. Nuo 1987 m. Lietuvos laikinuoju reikalų patikėtiniu tapo Stasys Lozoraitis, jau

nesnysis, kuris 1991 m. paskirtas pirmuoju Lietuvos ambasadoriumi JAV ir buvo juo iki 1993 m. lapkričio pradžios.

Lietuvos atstovai rezidavo Washingtone.

Lietuvos Ambasada Washingtone, puoselėdama Lietuvos diplomatinės tarnybos istorines tradicijas, nutarė įamžinti Lietuvos atstovų atminimą ambasados rūmuose ir nutapyti visų Lietuvos atstovybių vadovų JAV portretus bei Lietuvos atstovavimo eilės tvarka iškabinti juos garbingoje vietoje. Tačiau dailininkui nepaprastai trūksta vizualinės medžiagos. Daugiausia nuotraukų kol kas turi dr. S. Bačkio portretui.

Kreipiamės pagalbos į Amerikos lietuvius, prašydami atsiųsti į Lietuvos ambasadą Washingtone visų aukščiau paminėtų Lietuvos atstovų fotografijų. Kuo daugiau tuo geriau. Jos nebūtinai turi būti portretinės, gali būti ir grupinės, kuo įvairesnėmis pozomis, kad dailininkas galėtų susidaryti kuo išsamesnį vaizdą apie asmenį.

Fotografijų atspaudus prašome siųsti adresu:

Embassy of Lithuania
2622 16th Str. N.W.
Washington, DC 20009

Iš anksto dėkojame visiems geradariams. Po paveikslų nutapymo fotografijos bus perduotos Lietuvos centriniam Valstybės archyviui.

Dr. Alfonsas Eidintas,
Ambasadorius

LIETUVAI PARAMOS NIEKADA NEBŪS PER DAUG

Žinome apie sunkią ekonominę padėtį tėvynėje. Žinome, kad ten yra daug vargšų, ligonių, invalidų bei kitų nelaimingų žmonių. Jiems ypatingai reikalinga parama. Ir smagu, kad tautiečiai, gyvenantieji užsienyje, ateina tokiems į pagalbą.

Kuomet gyveni vienoje vietoje, tai manai, kad visa veikla čia pat yra geriausia ir tik čia daugiausia dirbama. Bet, kuomet nukeliauji kitur, tai pamatai, kad ir tenyščiai lietuviai daug dirba, kartais gal dar geriau negu savoje vietoje.

Tą patyriau nuvažiavęs į Bostoną, kuriame ir jo apylinkėse yra išvystytas gana didelis humanitarinės pagalbos Lietuvai aparatas. Čia veikia ir humanitarinės pagalbos Lietuvai bendrovė "Viltis", kuri visa tai pasiūnčia Lietuvon.

Čia kaip tik buvo proga sutikti žymų fotografą – Kazi

Daugėlą iš kaimyninio Bedfordo, NH, kuris pasirodo nevien tik puikiai fotografuoja, bet taip pat yra įsijungęs ir į labdaros darbus. Aš iki šioliai šį tautietį pažinojau vien tik kaip foto menininką, o dabar drąsiai galiu pasakyti, jog jis taip pat turi ir gerą lietuvišką širdį.

Besišnekučiuojant Bostono "Lietuviškoje sodyboje", paaiškėjo, kad jo pastangomis per pusantrų metų laikotarpį Lietuvon buvo pasiųstos 127 dėžės įvairiausių gėrybių. Jis šią paramą nukreipia Kelmės samariečių bendrijos skyriui (pirm. C. Urbelis). Ši bendrija yra pavadinta pagal biblijinį SAMARIJOS GYVENTOJĄ (jis radęs pakelyje plėšikų išrengtą, sumuštą žmogų, pro kurį du abejingi vyrai jau buvo praeję kita kelio puse, jo pagailėjo, užsikėlė ant savo gyvulio, nugabeno į užėigą, suteikė jam pagalbą ir dar du di-

Gintaras Karosas, Bostone veikiančios humanitarinių siuntų Lietuvon bendrovės vedėjas, tvarko eilinę paramos siuntą į Lietuvą.

narus davė užėigos šeimininkui, kad ligonį toliau slaugytų).

Teko gauti Kelmės rajono laikraščio "Bičiulio" kopiją, kuriame rašoma apie Kelmės samariečių bendrijos ataskaitinį susirinkimą. Šio laikraščio 1994 m. kovo 26 d. laidoje buvo taip rašoma:

"Medicinos sesers M. Druktenienės iniciatyva užmegzti ryšiai su amerikiečiais – savo dėde K. Daugėla

ir kunigu Paulinu Vaičiūnu (jau mirusiu spalio 8 d.) Šis žmogus, sunkiai sirgdamas siuntė siuntinius ne tik giminiams, bet ir Kelmės samariečiams, kurie jį įrašė į garbės narius. Bet jam jau neteko atplėsti laiško su garbės pažymėjimu. O dabar M. Druktenienė gavo kitą laišką iš K. Daugėlos ir kunigo Paulino slaugytojos Anos Morison, kurie tęs jo kilnų darbą ir

praneša apie jau išsiųstus siuntinius".

Ir štai, 1994 rugsėjo mėn. 9 d. per "Vilties" bendrovę Bostono mūsų tautietis K. Daugėla vėl išsiuntė didelę pagalbos siuntą į Lietuvą samariečiams. Gerai, kad mūsų tarpe dar yra tų biblijinių samariečių, kurie nepalieka likimo valiai į vargą patekusių mūsų tautiečių Lietuvoje!

Ed. Šulaitis

LOS ANGELES

PAMINĖTA LIETUVOS
KARIUOMENĖS SUKAKTIS

Š. m. lapkričio mėn 14 dieną Los Angeles lietuviai, atvykę į šv. Kazimiero bažnyčią prieš pamaldas, rinkosi parapijos kieme vėliavų pakėlimui. Ramovėnų pirminkui inž. Antanui Mažeikai pakvietus, Juozo Daumanto šaulių kuopos vadui Kaziui Karūžai vadovaujant įvyko vėliavų pakėlimas. Bažnyčioje šv. Mišias atnašavo parapijos vikaras kun. Aloyzas Volskis. Skaitinius skaitė šaulė Veronika Ragauskienė. Auką nešė Ramovėnų pirminkas A. Mažeika ir šaulių kuopos vadas Kazys Karūža. Gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujant Viktorui Raliui. Po pamaldų vyko oficialioji minėjimo dalis – akademija. Minėjimą atidarė Ramovėnų pirminkas inž. A. Mažeika, pakviesdamas programai praversti ilgametį Valdybos narį Vladą Gilį, kuris, savo ruožtu, pakvietė kun. A. Volskį, paskaityti invokaciją.

Lietuvos gen. konsului Vytautui Čekanauskui minėjime dalyvauti negalint, jo trumpą, kondensuotą kalbą perskaitė dukra Daiva Čeka-

dame. Mūsų santykiai su kaimynais bus geri". Volde-maras pasiėmė užsienio reikalų ministeriją ir kaip antraeiles pareigas krašto apsaugos ministeriją, pavesdamas ją surusėjusiam gen. K. Kondratavičiui kaip viceministru. Kariuomenę organizuoti buvo delsiama, atsikalbinėjant pinigų ir ginklų trūkumu. Manyta, kad vokiečiai apgins nuo bolševikų.

Tapęs min. pirmininku M. Sleževičius atsisaukimo pakvietė savanorius. Po to buvo paskelbta mobilizacija. Kai kurie stengėsi kyšiais išsipirkti nuo karinės prievolės.

Lenkijos viršininkas, Lietuvos bajoras J. Pilsudskis, remdamasis unijiniais ryšiais, stengėsi Lietuvą prijungti prie Lenkijos karine jėga, kaip Jogailos kraitį karūnai. Buvo veikama per slaptą "Polska Organizacija Woiskowa" ir sugalvotas Želigovskio sukilimas. Lenkai šmeižė, kad lietuviai nebus pajėgūs sukurti valstybę.

Karo istorikas dr. A. Rukša sako, kad 1918 m. ir ypač 1920 m. uždelsta mobilizacija pašaukti daugiau kareivių

gada, aviacija ir kiti specialūs daliniai.

Bet ir vėl kaip 1919 m. daugelis aukštesniųjų pareigūnų sūnelių išvengia karinės prievolės, neva dėl prastos sveikatos, nors anot "Respublikos" tos ligos "užsakytos".

Kai kurie mano, kad Lietuvai iš viso kariuomenė nereikalinga. Bet ekspertai, kaip savi, taip ir užsienio, tvirtina, kad kariuomenė reikalinga. JAV generolas Gerald Sajer, lankydamasis Lietuvoje, pasakė: "Jei neturi savo kariuomenės, gali susilaukti prieš kariuomenės savo stovykloje".

Minėjimas baigtas meline dalimi, kurią atliko solistė Janina Čekanauskienė, Raimondai Apeikytei akompanuojant. Solistė padainavo

3 Broniaus Budriūno dainas: "Oi kas Sodai", "Mieguželio noriu" ir "Tykiai, Tykiai". Plojimams nenurimstant, solistė padainavo dar vieną Br. Budriūno dainą "Tėviškėlė".

Minėjime dalyvavo viešnia, Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komisijos narė Laima Andrikienė, čia atvykusi Amerikos informacijos agentūros kvietimu. Iškilią viešnią gražiai pristatė Zina Markevičiūtė. Prieš pakviesdama viešnią prie mikrofono, Zina Markevičiūtė išvardino jos išėjus mokslus, eitas bei einamas pareigas ir visuomeninę veiklą. L. Andrikienės pranešimas buvo įdomus, aktualus ir išsamus. Ji vaizdžiai apibūdino dabartinę Lietuvos politinę bei ekonominę padėtį,

suminėjo visą eilę problemų, kuriomis dabartinė Lietuvos valdžia nesirūpina ar nesugeba jų išspręsti. Po pranešimo pasipylė daug klausimų. Į kiekvieną klausimą p. Andrikienė turėjo aiškų ir tikslų atsakymą. Nenuostabu, kad ji buvo pagerbta atsistojimu ir ilgais plojimais.

Uždarydamas minėjimą, Vladas Gilys dėkojo visiems prisidėjusiems prie jo rengimo, o ypatingai menininkams, kalbėtoji ir retai viešniai Laimai Andrikienei. Šio minėjimo rengėjams šį kartą pavyko "nušauti du kiškius vienu šūviu": gražiai paminėta kariuomenės šventė ir suteikta proga išgirsti įdomų pranešimą ir svarbių informacijų.

Feliksas Masaitis.

Kariuomenės šventės minėjimo dalyviai.

VI. Gilio nuotr.

"MOTINĖLE, AUGINAI"

Antanina Garmutė Lietuvos skaitytojams pažįstama jau nuo Atgimimo pradžios – 1988-ųjų, kai "Literatūroje ir mene" pasirodė jos atsiminimų ciklas "Ešelonai". Po to veikli, energinga ir gera plunksna Dievo apdovanota moteris rodėsi periodikoje ir atskirais leidiniais. Dabar galime įdėmiai perskaityti jos surinktų beletrizuotų atsiminimų knygą apie Lietuvos partizanus "Motinėle, auginai". Joje gausu pavardžių, datų, įvykių, liudininkų pasakojimų – medžiagos, kurios pagrindu archyvų tyloje gimsta daktarinės disertacijos. O kol jų nėra, tokios knygos atstoja disertacijas, – čia aprašyti Suvalkijos, Dzūkijos, Žemaitijos partizanų ir jų artimųjų likimai, čia pateiktos fotonuotraukos jaunų, gražių, linksmų, valingų vyrų ir merginų,ėjusių į mirtį sąmoningai ir be baimės.

Didvyriškai fenomenalus Tėvynės laisvės jausmas, nugąlintis, rodos, nenugalimą savisaugos instinktą. Kol vilties kryžiai bus kabinejami avantiūristams, o dar likę gyvi partizanai bus pamišti, to-

kių knygų reikia kaip oro, kaip atspirties žadintojo. Per 2,5 laisvės metų nedaug suspėta nuveikti partizanų žygdarbių įamžinimo reikalu. Keista ir gaila, kad tuos 2,5 metų KGB archyvai nesudomino Lietuvos istorikų – archyvuose visą tą laiką dirbo 2-3 specialistai. Dabar tas laikas prarastas, ir nežinia kada sugrįš. Tad Antaninos Garmutės knyga, nepretenduojanti nei į istorinį veikalą, nei į kraštotyrinę studiją, pavadinta "dokumentinėmis apybraižomis", tuo garsiau ir įtaigiau prabilis į mus. Ne tiek klaikios pokario enkavedistų ir stribų kankinamų žmonių istorijos, kurias šiandien vargiai besuvokia aptin-

gęs mūsų protas ir atbukę jausmai, kiek begalinis optimizmas, viltis ir tikėjimas savo tauta didina šios knygos vertę.

"Gindamiesi nauju, pasaulyje mažai teisbandytu dvasiniu ginklu, atsiremki į garbingą savo Tėvynės istoriją ir gyvą žmonių Atmintį", – kviečia įžangoje autorė (knyga rašyta 1991 metais). Knygos gale pateikiamas naudotos literatūros sąrašas, o pradžioje – padėka rėmėjams, gyvenantiems Kanadoje, Anglijoje, JAV.

"Motinėle, auginai" dailininkė Germa Sakalauskienė, išspausdino "Spindulys" 14 tūkst. egz. tiražu.

("Naujasis Dienovidis" 1994 sausio 14 d.)

Pastaba: Knygą galima įsigyti DIRVOJE.

Lietuvos Respublikos Seimo narė Laima Andriekienė VI. Gilio nuotr.

nauskaitė. Pagrindiniu kalbėtoju pakviečiamas žurnalistas – visuomenininkas Ignas Medziukas, kuris savo išsamioje kalboje tarp kita ko, pabrėžė:

"Lietuvos Taryba, paskelbusi 1918 m. nepriklausomybės aktą, per daug pasitikėjo tarptautinėmis institucijomis. Augustinas Voldemaras, tapęs ministru pirmininku, kalbėjo, jog svarbiausia sunkenybė – susitvarkyti krašto viduje. "Karo su niekuo neve-

buvo priežastis, kad nebuvo apgintos etnografinės Lietuvos žemės su sostine Vilniumi.

Dr. K. Eringio duomenimis, Lietuvai patekus sovietų okupacijon, į sovietų armiją buvo įjungta apie 120 tūkstančių Lietuvos vyrų, iš kurių apie 25 tūkstančiai žuvo fronte su vokiečiais.

Atstačius nepriklausomybę, susiorganizavo SKAT savanoriška apsaugos tarnyba, turinti apie 10 tūkstančių karių, "Geležinio vilko" bri-

Nuotaikingų šv. Kalėdų ir laimingų bei sveikų Naujųjų 1995 metų linki visiems Ohio lietuviams.

LB Ohio apygardos Valdyba

Mielos lietuvės, mieli lietuviai,

Sveikiname Lietuvos žmones bei po pasaulį pasklidusius lietuvius, laimingai sulaukusius švenčių, linkime linksmų Kalėdų ir sėkmingų Naujųjų Metų.

Nors ir sunkus Lietuvos žmonių gyvenimas buvo praėjusiais metais, ir tai nedžiugino lietuvių nei tėvynėje, nei užsienyje, tačiau taip pat prisimename visų mūsų bendromis pastangomis sukurtas ir šviesesnes prošvaistes, ypač sublizgėjusias Pasaulio lietuvių dainų šventėje Lietuvoje ir kitose sutelktinio darbo srityse.

Tad kviečiame Lietuvos žmones ir užsienio lietuvius dar labiau jungti jėgas ir tvirčiau bendrai dirbti, kad ateinančiais metais galėtumėm daugiau kuo pasidžiaugti, kad tarp užsienio lietuvių stiprėtų lietuviybė ir kad kiltų Nepriklausomos Lietuvos gerovė.

Tepadeda mums visiems iš naujo užgimęs išganytojas.

Pasulio Lietuvių Bendruomenės valdyba:

Bronius Nainys - pirmininkas, Rimas Česonis, Vacys Garbonkus, dr. Petras Kisielius, Milda Lenkauskienė, Paulius Mickus, dr. Vitalija Vasaitienė, Aleksas Vitkus, Juozas Gaila - PLB atstovas Lietuvoje, Vytautas Kamantas - PLB fondo pirmininkas.

1994 m. Kalėdos

★★★★★

PLB SEIMO NARIAMS - NARĖMS, KRAŠTŲ BENDRUOMENIŲ VALDYBOMS, PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO SAJUNGOS KRAŠTŲ VALDYBOMS

Nuoširdžiai sveikiname Jus, laimingai sulaukusius švenčių, linkime linksmų Kalėdų ir sėkmingų Naujųjų metų.

Sutelktomis jėgomis ir bendrai dirbdami, per praėjusius metus atlikome daug naudingų darbų ir sau, ir Lietuvai. Pasitaikė ir klaidų. Pasisekusiais darbais džiaugiamės, klaidas taisome ir iš jų mokomės.

Metus baigdami, dėkojame Jums visiems ir visoms už paramą, pagalbą, talką, taip pat ir už kritiškas pastabas, giliai tikėdami, kad jos buvo skirtos tik gero mums linkint ir kad, atkreipdami į jas dėmesį, ateity galėtume jų išvengti.

Kviečiame ir ateinančiais metais dar labiau stiprinti jėgas, dar arčiau glaustis prie vienas kito, skatinti savo gyvenamojo krašto žmones jungtis į Lietuvių Bendruomenes, kad visi kartu dirbdami galėtumėm stiprinti lietuviybę tarp užsienio lietuvių ir padėti Nepriklausomai Lietuvai kurtis sau šviesesnį rytojų.

Tepadeda mums iš naujo užgimęs išganytojas.

Pasulio Lietuvių Bendruomenės valdyba:

Bronius Nainys - pirmininkas, Rimas Česonis, Vacys Garbonkus, dr. Petras Kisielius, Milda Lenkauskienė, Paulius Mickus, dr. Vitalija Vasaitienė, Aleksas Vitkus, Juozas Gaila - PLB atstovas Lietuvoje, Vytautas Kamantas - PLB fondo pirmininkas.

1994 m. Kalėdos

TAUPA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

Taupa linki visiems savo nariams ir
Clevelando Lietuviams

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

ir

LAIMINGŲ NAUJŲ 1995 METŲ

Kviečiame visus Lietuvius tapti TAUPOS nariais
ir tuo pačiu priklausyti stipriai
Lietuviškai, Finansinei Institucijai.

767 East 185th Street
Cleveland, OH 44119
Tel. 481-6677

XII AMEROKOS LIETUVIŲ KONGRESO

ir

ALTO 54-OJO METINIO SUVAŽIAVIMO
IVYKUSIO 1994 M. SPALIO 29-30 D. CHICAGOJE

REZOLIUCIJOS

1. Kongresas dėkoja JAV Vyriausybei ir Kongresui už daugeliu atvejų suteiktą paramą Lietuvai siekiant demokratiniu keliu atstatyti nepriklausomybę, tvarką, saugumą ir žmonių gerbūvį.

2. Pilnos narystės NATO Pabaltijo valstybėms klausimu:

Tik pilna narystė su NATO įsipareigojimais ar atsakomybe gali užtikrinti Pabaltijo valstybių stabilumą ir saugumą. Neužtenka "NATO partnerystės taikai išlaikyti".

Kongresas nutarė, kad ALTO centro valdyba kartu su JBANC organizacija toliau dėtų pastangas, kad Pabaltijo valstybės gautų pilną NATO narystę.

3. Karaliaučiaus (Kalinigrado) krašto klausimu:

Karaliaučiaus kraštas nebuvo ir nėra Rusijos teritorijos dalis. 1945 m. Potsdamo – Berlyno konferencija nutarė Karaliaučiaus kraštą pavesti Sovietų Sąjungai laikinai administruoti iki Europos Taikos konferencijos.

Kongresas laiko Karaliaučiaus krašto ateitį neišspręstu ar atviru klausimu ir paveda ALTO centro valdybai sudaryti komisiją memorandumui paruošti ir įteikti paruoštą memorandumą JAV prezidentui, prašant sušaukti Europos Taikos konferenciją, vykdančią 1945 m. Potsdamo – Berlyno konferencijos nutarimus. Europos Taikos konferencijoje, be kitų klausimų, turėtų būti sprendžiamas Karaliaučiaus krašto klausimas, turėtų iš Karaliaučiaus krašto išvesti visą Rusijos kariuomenę ir pavesti Karaliaučiaus kraštą Jungtinių Tautų globai, atsižvelgiant į istorines ir etnografines Lietuvos sienas.

4. Kongresas nutarė, kad ALTO centro valdyba anglų kalba paskelbtų dokumentus ir informacijas apie Mažosios Lietuvos (Karaliaučiaus Krašto) istorinę praeitį, etni-

nį priklausomumą ir teisinę padėtį.

5. Nutarta, kad ALTO centro valdyba parengtų ir išleistų knygą "Sovietų genocidas Lietuvoje" anglų kalba, bendradarbiais kviesdama iš-eivijos ir Lietuvos kvalifikuotus asmenis.

6. Nutarta, jog ALTO centro valdyba rūpintųsi, kad Lietuvoje leidžiami "Lietuvos Laisvės Kovų Archyvo" leidiniai apie lietuvių tautos genocidą būtų verčiami į anglų kalbą ir platinami už Lietuvos ribų.

7. Kongresas paveda ALTO centro valdybai kreiptis į Lietuvos vyriausybę bei Seimą, kad asmenims, nukentėjusiems nuo sovietų genocido okupacijos metu, būtų atlyginta už priverstinį darbą Sibire ir kitur, kad būtų grąžintas arba atlygintas sovietų nusavintas turtas Lietuvoje teisėtiems savininkams bei jų įpėdiniams.

8. Nutarta, kad ALTO centro valdyba kartu su buvusių sovietų pavergtų tautų organizacijomis JAV siektų įsteigti sovietų vykdyto genocido aukų muziejų ir pastatytų genocido aukoms paminklą.

9. Kongresas ir suvažiavimas siūlo ALTO centro valdybai ieškoti dialogo ir tartis su JAV Krašto Lietuvių Bendruomene, kad susijusiais su JAV išeivija ir Lietuva reikalais būtų kalbama ir atstovaujama vieningai.

10. Kongresas ir suvažiavimas dėkoja ALTO centro valdybai ir Chicagos skyriui už šio suvažiavimo parengimą ir pravedimą. Taip pat, dėkoja visiems skyriams, organizacijoms ir pavieniams asmenims už sveikinimus, dalyvavimą ir aukas tolesnei ALTO veiklai.

*Rezoliucijų komisija:
Kostas Burba – pirmininkas,
Petras Jokubka, Zuzana Juškevičienė, Antanas Mažeika,
Jonas Valaitis.*

*Clevelando Lietuvių Pensininkų klubo vardu
sveikiname Dirvos redaktorių ir visus
darbuotojus su Kalėdų šventėmis linkėdami
daug džiaugsmo ir geros nuotaikos.*

*Lai sveikata ir gausios laimės dovanos lydi
visas Jūsų dienas Naujuose Metuose.*

Su geriausiais linkėjimais

Clevelando Lietuvių Pensininkų Klubo valdyba

*Jonas Balbatas, Stepas Butrimas, Nora Čečiienė,
Zenonas Dučmanas, Jonas Kazlauskas,
Stasė Mačienė, Jurgis Malskis, Vytautas Staškus*

Pusiau rimtai, pusiau juokais

Vladas Vijeikis

ŽALIA KORTELE

Amerikos valdžia, matydama tiek daug ištroškusių akių nukreiptų į Ameriką, kartas nuo karto surengia loteriją, kurioje gali laimėti žalią kortelę. Tai reiškia, kad gali atvykti ir gyventi Amerikoje.

Ta proga prisimenami bolševikinės okupacijos metai, kada be loterijos galėjai lengvai persikelti į kitus kraštus, ir, kaip knygoje "Lietuvos kovų ir kančių istorija" aprašyta, persikėlimas buvo tiesiog idealus. Persikėlimai buvo vykdomi prižiūrint daktarams. Kiekvienam buvo paskirta po šimtą rublių. Vaikams buvo teikiamas pienas. Perkėlus buvo parūpinami butai ir darbai. Ir taip toliau. Tik kodėl tiek daug išmirė? Ar iš gero gyvenimo?

O kada buvo paskelbta tos knygos biau rūš melai, tai buvo apkaltinta ne knyga ir jos autoriai, bet tie, kurie atskleidė melus. Taip kaip se-

nais laikais. Kerta galvas blogų žinių pranešėjams. Dabar tie nemalonios knygos kaltininkai samdo advokatus, kad kaip nors pateisinti savo kvailą veiksmą. Žinoma, sukliadvokatai sugebės iš juodo padaryti baltą. Bet kaip išskusi, kas knygoje parašyta. Ką parašysi su plunksna, neiškirsi su kirviu. Sena patarlė. Tik baisiai nesmagu, kad vadovaujamose vietose turime tokius žmones, kuriems asmeninė garbė užtemdo akis.

Amerikos valdžia žiauresnė. Jokių lengvatų persikėlimui. Gavai žalią kortelę, tai ir žinokis. Jeigu tikėti ta keista knyga, tai sovietinė valdžia buvo daug geresnė. Ir kada gražų įvadą parašo mūsų visuomenės vadas, tad reikėtų tikėti. Bet istorija mus moko, kad daug vadų klydo. O šis mažutis vadelis tikrai.

Adomas P. Jasas

AVANGARDINIO MENO PARODOJE (Humoreska)

Žiūrovas: Man patinka avangardas.—
Juk tai laisvė, o ne gardas...

Kitas žiūrovas,
ką tik lėjęs: Ar čia klaida, ar kvailas pokštas:
atvirkščiai pakabintas "Babelio bokštas"?

Salės direktorius, lyg pyktelėjęs
Jeigu daugiau išmanytum,
viską teisingiau matytum.

Du žlibieji: — Ar matai tą uodą, kurs ant bokšto tupi?
— Je, pastatęs kuodą, žvilgčioja į upę.

Pažangusis kritikas: Tikiu, tikiu ir akieji mato —
trykšta menas iš "Keturkampio rato",
o paveikslą "Saulyno naktį"
tartum savo širdį suprantį:
mirties akis — po juodu kauburiu giliai —
Eldorado spinduliai...

Menininkas: Bet kitam
negirtam
reikia raktų, reikia raktų
į pasaulį, dieviškai abstraktų.

Pažangusis kritikas: Jei kam gaila vakarykščių idealų,
tegu žvelgia į paveikslą, daiktiškai realų. —
Antai
"Realybės krantai":
lino drobėj — kaip karaliaus, gyvenusio kitados—
auliniai batai krokodilo odos.

Du žlibieji: — Daug teisybės, daug melo pasakoma.
— Reikia būti aklam, kad matytum nematomą.

Abejingasis žiūrovas: Ką manai,
kas čionai?—
Kreivas brūkšnis, juodas taškas, plaukeliai žili.

Pažangusis kritika Tai žmogus likimo kely.

Principų filosofas (išeidamas): Mūsų amžius — šurdum burdum...
Sursum corda ad absurdum!

(Atkelta iš 2 psl.)

geresnių ryšių su Rusija. Rusija pasiūlė leidimą japonų žvejams žuvalti prie Kurilų salų, jei japonai už tą privilegiją užmokėtų. Soskovec pareiškė, jog Kurilų salų problemos sprendimas gali pareikalauti daug, daug metų.

• Norvegijai atmetus stojimo į Europos Uniją galimybę, Prancūzijos premjeras Balladur lapkričio 30 d. atvyko į Vokietiją pasitarti su kancleriu Helmutu Kohl. Šis palaiko idėją kuo greičiau priimti į uniiją: Lenkiją, Vengriją, Čekiją, Slovakiją, Rumuniją ir Bulgariją, kurios laukia progos įsijungti.

• Bosnijos ministras pirmininkas Silaidžić atmetė Vakarų siūlomą taikos Bosnijoje planą, sakydamas, kad tas planas atiduoti musulmonų žemes serbams būtų atlyginimas už serbų vykdomą genocidą.

• Kroatijos gynybos ministras lankėsi Washingtone ir pareiškė JAV vyriausybei, kad serbai kontroliuoja apie trečdalį kroatų žemių ir, jeigu Bihać miestas bus atiduotas Serbijai, Kroatija pradės karo veiksmus prieš serbus.

• Zairo valdžia pasiuntė į Ruandos pabėgėlių stovyklas savo pagarsėjusią prezidento Mobutu Sese Seko "specialią diviziją". Zairo kariai tuoj nušovė 24 Ruandos hutų genties vadovus, sužeidė 78 stovyklų gyventojus, konfiskavo stovyklose gyvenančių hutų vadeivų automobilius ir kitą turtą. Teroro veiksmai stovyklose tuoj sumažėjo, hutų radikalai išlakstė.

• Saudi Arabija paskelbė naują finansinį planą, kuris

siekia biudžeto subalansavimo. Spėjama, kad valstybė parduos daugiau naftos, jos kainos gali padidėti.

• Italijos valdžia, generaliniam streikui artėjant, pakeitė savo siūlomą pensijų reformų planą.

• JAV senato daugumos vadas sen. Bob Dole, lankėsi Briuselyje, stebėjo NATO būstinėje vykusius pasitarimus ir paskelbė, kad "NATO eilėse visiškai suirutė" po paskutinių įvykių buvusioje Jugoslavijoje, kur serbai nepaiso tarptautinių patarimų ir grasinimų.

• Europos Unijos šalyse daug rūpesčių sukelia vis didėjantis bedarbių nuošimtis. Daugiausia bedarbių yra jaunų žmonių tarpe: Ispanijoje, Italijoje, Airijoje ir Prancūzijoje. Daug mažiau jaunų bedarbių yra: Danijoje, Austrijoje ir Vokietijoje, kur veikia amatininkų padėjėjų (gizelių) sistema.

• Greit darbą pradės JAV 104-tasis Kongresas. Respublikonų pažadas sumažinti valstybės biudžetą bus nelengvai įvykdytas. To darbo pradžia bus Senato biudžeto komiteto pirmininko sen. Pete Domenici, respublikono iš naujosios Meksikos ir Atstovų rūmų biudžeto komiteto pirm. atstovo iš Ohio John Kasich rankose. Komentatoriai pabrėžia, kad tų dviejų politikų charakteriai labai nepanašūs. Sen. Domenici esąs ramus, taikingas, kompromisų ieškotojas, 62 metų amžiaus, kai kongresmenas Kasich, 42 metų, esąs karštas visokių mokesčių priešininkas.

Kalėdų ir Naujųjų 1995 Metų proga
sveikinu draugus, artimuosius ir bendraminčius,
o mielai DIRVAI linkiu
sėkmingų metų!

Rūta Sakienė

kas, raginas panaikinti įvairias federalinės valdžios agentūras, paliekant daugelį reikalų spręsti valstijoms ar savivaldybėms.

• Britų konservatorių partijoje, kuri šiuo metu valdo Britaniją, yra nemažai vadinamų "Euroskeptikų", kurie veikia prieš greitesnę Europos Unijos išsigalėjimą ir pažangą. Paskutiniame parlamento balsavime dėl britų įnašų į Europos Unijos išdą padidinimo, aštuoni "Euroskeptikai" susilaikė nuo balsavimo, tuo pakenkdami savo partijos premieriui John Majorui.

• Vyriausias britų darbo partijos komitetas nutarė pakeisti partijos konstituciją, atsisakyti įmonių nacionalizavimo ir įrašyti partijos pritarimą laisvajai ekonominei rinkai.

• Kambodžijos komunistų gaujos pagrobė ir nužudė 25 Tailando miško kirtėjus, dirbusius pasienio giriose.

• Kinijos Fuxin mieste, užsidegus šokių salės pastatui, žuvo 233 šokėjai. Šiemet gaisruose Kinijoje jau žuvo 1,300 žmonių.

• Irane mirė vyriausias ajatola, dvasinis tautos vadas, šimtmetis Araki. Dėl jo vietos varžosi du įtakingi dvasiškai: ajatola Khamenei ir ajatola Montazeri.

• Urugvajuje prezidento rinkimus vėl laimėjo prez. Julio Sanguinetti, valdęs nuo 1985 m.

• Meksikoje pareigas pradėjo naujasis prezidentas Ernesto Zedillo. Jis paskelbė daugiausia energijos skirsias kovai prieš skurdą.

• Turkijoje iš pareigų pasitraukė užsienio reikalų ministras Mumtaz Soysal.

• JAV gynybos sekr. William Perry atmetė Haiti prezidento reikalavimą, kad Amerikos kariuomenė nuginkluotų prezidento politinius priešus.

Lietuviški Fontai Macintosh Kompiuteriams

Švariai paruoštos raidės su tautiniais ženklais ir su lietuvių ir anglų kalbų abėcėlėmis. Lietuviškų raidžių tvarka yra taip natūraliai priderinta, kad lietuviškas naudojimas yra be jokių apsunkinimų. True Type rūšies nustatomi fontai kartu sudėti su Bit Map rūšies ekrano fontais ir gatavi įmontavimui. Tinkami naudojimui su vėliausiais modeliais (kurie naudoja septintą sistemą). Su senesniais modeliais* reikia turėti vėliausia šeštos laidos sistemą (System 6.0.8). Prašom išsirinkti:

☐ Noriu daugiau informacijos ☐ Noriu pradėti su žemiausios kainos setu (Jonava, \$35) ☐ Noriu įsigyti visus 3 setus (Jonava, Kernavė ir Kartena \$150)

Čekis siunčiamas kartu su užsakyamu; Conn. valstijos gyventojai prie užsakymo prideda 6% mokesčio; Klausimus, pageidavimus ir užsakymus siųsti:

P. Vilinskas, 37 Hobson Ave., Windsor, CT. 06095

* Pirmieji modeliai, Macintosh 125 ir Macintosh 512, negali būti priderinti prie šitų fontų. Jie reikalauja truputį paprastesnių Bit Map rūšių fontų. Kaikurie naujos Bit Map rūšies fontai (pavz. JonavaV ir KernavėP) gali būti pakeisti, kad tiktų naudojimui su šitais modeliais.

KAUNO KREPŠININKĖS ĮVEIKĖ AMERIKIETES

"Laisvės" krepšinio komanda iš Kauno, kuri lapkričio mėnesį lankėsi JAV ir čia žaidė 10 rungtynių Šiaurės ir Pietų Dakotos, Minnesotos ir Michigano valstijose, į Lietuvą grįžo nepraradę vieno susitikimo. Tai buvo pats geriausias Lietuvos komandos pasirodymas Amerikoje iš visų šiemet ir anksčiau čia buvusių.

"Laisvės" krepšinio penketukas į Ameriką atvyko lapkričio 11 d. ir čia išbuvo iki lapkričio 24 d. Taigi joms dažnai teko žaisti kasdien, o taip pat per tą laiką reikėdavo nugalėti nemažus atstumus. Praktiškai, lietuvaitės turėjo rungtyniauti be poilsio, tačiau jos pranoko visų lūkesčius. Jau pirmame susitikime "Laisvė" įveikė Šiaurės Dakotos universitetą 87:82. Pirmame kėlinyje lietuvaitės sekėsi kiek sunkiau ir jį buvo pralaimėjusios 38:44. Čia net 25 taškus pelnė Rasa Kreivytė, o Dalia Kurtinaitienė pridėjo 20. Antrame susitikime "Laisvė" nugalėjo Šiaurės Dakotos valstybinį universitetą 91:77. Ir šį kartą pirmame kėlinyje mūšiskėms sekėsi sunkiau ir jis buvo pralaimėtas 37:40. Šį kartą rezultatyviausia buvo Ingrida Jonkutė (22 taškai), o R. Kreivytė ir D. Kurtinaitienė pridėjo po 18.

Tada sekė trys lengvos pergalės – prieš Northern State un-tą 84:58, Augustanos un-tą 107:81, ir Mankato

valstybinį un-tą 87:67. Po to buvo kovota prieš Duluth universiteto rinktinę, kuris įveiktas 65:58 (35:29). Čia taikliausios buvo D. Kurtinaitienė (26) ir I. Jonkutė (14). Buvo taip pat įveiktas Šiaurės Michigano universitetas 90:81 (53:35). Daugiausia taškų įmetė Neringa Zakalskienė – 17. Be to buvo nugalėtas Michigano pedagoginis universitetas 68:67 (39:36), Minesotos un-tas 80:71 (39:28). Geriausia metikė – N. Zakalskienė – 23. Ir pagaliau dešimtosios – paskutinės rungtynės buvo sužaistos prieš Green Bay universitetą ir čia pasiekta 64:50 (34:33) pergalė. Šį kartą "Laisvės" komandoje rezultatyviausia pasirodė I. Jonkutė (24). Reikia pažymėti, kad komandos treneriu buvo Andrius Kuliešius.

Kauno "Laisvės" krepšininkėms gerai sekasi ir namuose. Naujai susiformavusioje Lietuvos Moterų Krepšinio lygoje, kuri yra sudaryta profesionaliniais pagrindais. Po 7 susitikimų "Laisvė" turėjo 7 pergales. Antroje – Vilniaus "Telerina", o trečioje – Lietuvos čempionės – Kauno "Viktorija".

Šiuo metu JAV kolegijose žaidžia bent trys krepšininkės iš Lietuvos. Šiemet dvimetinę San Francisco kolegiją baigė kaunietė Jūratė Žukauskaitė (čia antrąją trenere dirba buvusi Lietuvos ir Tarybų Sąjungos merginų rinktinės žaidėja Ingrida Mar-

čiulionienė). Gavusi daug pasiūlymų studijuoti ir žaisti daugelyje universitetų, ši 19 metų amžiaus mergina pasirinko San Diego universitetą, kur studijuoja tarptautinę prekybą.

Taip pat JAV pradėjo studijuoti ir žaisti dvi geros Lietuvos krepšininkės – A. Kaušaitė ir A. Steponavičiūtė. Taigi ir televizijoje gal kartais pamatysime žaidžiančias lietuvaites, nors jas gerokai nustelbia vyrų rungtynės, nes moterų krepšinis Amerikoje kažkodėl nėra labai populiarus. Tą, žinoma, patvirtina ir Kauno "Laisvės" komandos laimėjimai čia.

Ed. Šulaitis

Skaitykite ir platinkite
DIRVA

JUOZO LUKŠOS – DAUMANTO FONDAS

Lietuvos partizanų ir jų vadų prisiminimui neseniai buvo įkurtas Juozo Lukšos – Daumanto vardo fondas. Šis fondas veiks į laisvę fondo lietuviškai kultūrai ugdyti remuose. Jo specialūs tikslai yra: finansiškai paremti Juozo Lukšos žuvimo vietoje, Pabartupio kaime, prie Pažerų, pastatyto paminklinio kryžiaus priežiūrą bei išlaikymą, o taip pat ir eventualų kitų partizanų kapų tvarkymą; parūpinti stipendijas Juozo Lukšos vardo gimnazijos Garliavoje abiturientams, norintiems siekti aukštojo mokslo ir dirbti Lietuvos naudai.

Lietuvoje bus sudarytas trijų asmenų administracinis komitetas, kurio projektus

bei jų sąmatas patvirtins į laisvę fondas kartu su šios programos ir šio Juozo Lukšos – Daumanto fondo iniciatore dr. Nijole Bražėnaite.

Aukos šiam Juozo Lukšos – Daumanto fondui gali būti individualios, grupinės (surinktos įvairiomis progomis), palikimai ir kt. Čekius išrašyti **Center for Lithuanian Studies, Inc.** vardu ir siųsti išdininco adresu: Kostas Dočkus, 1901 S. 49th Ct., Cicero, IL 60650. Aukos gali būti nurašomos nuo JAV federalinių mokesčių. Siunčiant čekius prašome nurodyti, kad auka skiriama Juozo Lukšos – Daumanto fondui.

ILF

V-JŲ PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ KALNŲ SLIDINĖJIMO VARŽYBOS

V-jų Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių Organizacinio Komiteto nutarimu ir pavedimu pranešame, kad V-jų PLSŽ-nių kalnų (alpinistinio) slidinėjimo varžybos įvyks 1995 m. vasario 23 ir 24 d.d., Blue Mountain Ski Resort, Collingwood, Ontario, Kanadoje, apie 140 km į šiaurę nuo Toronto.

Varžybas vykdo Š. Amerikos Lietuvių Fizinio auklėjimo ir Sporto Sąjunga. Technišką pravedimą atlieka ŠALFASS-gos Slidinėjimo Komitetas, talkininkaujant Toronto lietuvių sporto klubams.

Programoje – slalomas ir didysis slalomas, šiose klasėse: a) jaunių 18 m. ir jaunesnių, b) vyrų 19-34 m. imtinai, c) vyrų senjorų 35-49 m. imtinai, d) vyrų veteranų 50 m. ir vyresnių, e) mergaičių 18 m. ir jaunesnių, f) moterų 19-34 m. imtinai ir g) moterų senjorų 35 m. ir vyresnių.

Klasifikacija – pagal dalyvio amžių varžybų dieną.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės slidinėtojai iš visų pasaulio kraštų. Dalyvių skaičius neapriojamas.

Dalyvių registracija atliekama iki 1995 m. vasario 10 d. imtinai, pas varžybų vadovą, ŠAL-

FASS-gos Slidinėjimo Komiteto pirmininką Rimą Kuliavą, šiuo adresu:

Rimas Kuliavas, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada. Tel: 416-766-2996. Fax: 416-760-9843.

Reikalui esant, papildomi kontaktai: Vytenis Čiurlionis, ŠALFASS Slid. Komiteto vicepirm., 19755 Upper Terrace Dr., Euclid, OH 44117, USA. Tel. 216-481-1525. Fax: 216-943-4485. **Audrius Šilaika**, ŠALFASS-gos Centro Valdybos pirm., 150 Colbeck St., Toronto, Ont. M6S 1V7, Canada. Tel. 416-767-6520. Fax: 416-760-9843.

Smulkios informacijos pranešamos visiems ŠALFASS-gos klubams ir, kiek mums įmanoma, kitų kraštų lietuvių sporto organizacijoms, etc. Tikimės, kad V-jų PLSŽ-nių Org. K-tas painformuos mums nepasiekiamus taškus.

Visi suinteresuotieji, dėl informacijų prašomi kreiptis į savo krašto lietuviškas sporto organizacijas ar tiesiai į rengėjus.

Šios varžybos yra pradžia V-jų PLSŽ-nių, kurios, apimančios 25 sporto šakas, kaip jau žinome, vyks 1995 m. liepos 30 – rugpjūčio 5 d.d. Lietuvoje.

ŠALFASS-gos CENTRO
VALDYBA

BORN TO TRAVEL

26949 Chagrin Blvd. #103
(Ohio Savings Building)
BEACHWOOD, OH 44122

Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KVIEČIAME KELIAUTI Į EUROPA,
KARIBŲ SALAS, MEKSIKĄ,
PIETŲ AMERIKĄ, VID. & TOL. RYTUS

RITA STAŠKUTĖ
kelionių specialistė

ŽVAIGŽDUTĖ
MOTIEJŪNIENĖ

Skambinkite arba aplankykite mus ir kartu
suplanuosim Jūsų kelionę

1995 m. kelionės į LIETUVĄ ir iš LIETUVOS
pigiausios iki kovo 31 dienos.

Siūlome skristi: FINNAIR: via Helsinki į Vilnių
(antradieniais ir trečiadieniais),

arba kitomis Jūsų pageidaujamos oro linijomis.
SAS – via Copenhagen, LUFTHANSA – via Frankfurt,
LOT Polish – via Warsaw

Mes taip pat atstovaujame LITHUANIAN AIRLINES (LAL)

TRANSPAK

Siuntiniai į Lietuvą – pristatomi į namus.
Talpintuvai į Lietuvą siunčiami kas savaitę.

AIR CARGO skubiams siuntiniams.

ŠVENČIŲ PROGA

MAISTO SIUNTINIAI: nuo \$29 iki \$98
55 svarai, maisto rinkinys \$98

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987

Rūta Degutienė 216 943-4662

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

TRANSPAK 2638 W 69th Street Chicago, IL 60629
CHICAGOS Tel. 312-436-7772

ISRINKTA LB OHIO APYGARDOS VALDYBA

Lapkričio 20 d. įvykusia-
me bendruomenės susirinki-
me į LB Ohio apygardos val-
dybą buvo išrinkti: Pranas
Joga, Ona Jokubaitienė ir Jo-
nas Kazlauskas.

Valdybos posėdyje jie
pareigomis pasiskirstė: pir-
mininkas – P. Joga, vicepir-
mininkė O. Jokubaitienė ir
įždininkas J. Kazlauskas.

J.K.

POEZIJOS KONKURSAI

Tarptautinė garsiųjų poe-
tų biblioteka pranešė DIRVAI
apie poezijos konkursą, ku-
riame dalyvauti kviečiami
Clevelando poetai. Konkur-
so direktorius ir poezijos re-
daktorius Dr. Richard Hun-

tington mini, kad metų me-
tais iš Ohio kilo daug garsių
poetų.

Konkurso dalyviai savo
eilėraščius atsiunčia prieš
1995 m. sausio 15 d. Kovo
28 d. bus paskelbti laimėto-
jai. Kviečiama siųsti 21 eilu-
tės arba trumpesnę poemą
adresu: **Free Poetry Contest,
421 N. Rodeo Dr., Suite 544,
Beverly Hills, CA 90210.**

Pirmos vietos laimėtojai teks
\$1,000 dovana. Iš viso bus
paskirtos 25 dovanos, vertės
virš \$2,500.

ŠALČIAMS ATEINANT

Žiemai atėjus Clevelan-
do Šv. Jurgio parapijiečiai yra
skatinami prisidėti prie baž-
nyčios ir klebonijos šildymo
išlaidų. Kiekvieną žiemą pa-

rapijos pastatų šildymo sąs-
kaita pasiekia iki \$10,000.00.
Aukų vokelių pundelyje kiek-
viena šeima nuo lapkričio iki
balandžio mėn. gauna spe-
cialų šildymui skirtą vokelį.
Juos galima įteikti aukų rin-
kėjams bet kurį žiemos mė-
nesio sekmadienį. Ger.J.

TAUPA praneša, kad
Kūčių dieną, gruodžio 24 d.
ir per Kalėdas, gruodžio 25 d.
nedirbsime. TAUPA bus
atidaryta gruodžio 31 d. nuo
9 v. r. iki 12 v. p.p., bet bus
uždaryta Naujų Metų dieną,
Sausio 1 d., 1995 m.

PARENGIMAI

1994 M.

• GRUODŽIO 24 d. Bendros
Kūčios – Šv. Jurgio parapijos salėje
pradž. 9:30 v.v.

• GRUODŽIO 25 d. Tradiciniai
Kalėdiniai Jaunimo šokiai, Lietuvių
Namuose.

1995 M.

• KOVO 5 d. Šv. Jurgio parapijos
šim-tmečio sukakties šventės tęsinys
šv. Mišias celebruoja vyskupas James
Quinn 10:30 ryto šv. Jurgio parapijoje.

• KOVO 11 d. "ŽAIBO DIENOS
1995", metinis vakaras, Loterija
"RESERVE RAFFLE", ECT., Lietuvių
Namuose. Sportinė programa – Dievo
Motinos parapijos salėje

• BIRŽELIO 4 d. Šv. Jurgio para-
pijos šimtmečio sukakties iškilmių
uždarymas. Šv. Mišias celebruoja
vyskupas Anthony Pilla 10:30 ryto
šv. Jurgio parapijoje.

• GEGUŽES 13 d. L.B. Clev. Apy-
linkė ruošia "Vakarą motinoms
pagerbti". Programą atliks Toronto
taut. šokių grupė vadovaujama Juozo
ir Ritos Karasiejų.

atlanta IMPORT-EXPORT Inc.

2719 West 71th Street, Chicago, IL 60629

Tel. (312)434-2121 1-800-775-SEND

SKOKIE, CLEVELAND, ST. PETE BEACH, NEW YORK,
DETROIT, GRAND RAPIDS, KALAMAZOO, BALTIMORE,
PITTSBURGH, HOT SPRINGS, ST. LOUIS, ROCHESTER,

Pristatome siuntinius į namus

Jūsų giminėms Lietuvoje, Latvijoje,
Rusijoje, Ukrainoje, Baltarusijoje.

Skubiems siuntiniams: AIR CARGO
Amerikietiško maisto siuntiniai.

Pratęsiame vizas, ruošiamo iškvietimus.

Persiunčiame pinigų doleriais.

Visos paslaugos atliekamos greitai ir pigiai.

Clevelando skyriaus tel.: 481-0011

639 East 185 th Street • Cleveland, OH

Iš anksto susitarus, paskambinant į

Atlantos Clevelando skyrių, Jūsų namuose

galime paruošti ir priimti siuntinius į Lietuvą.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Keneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185 th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Federal Savings Bank

PRAŠAU APLANKYTI MŪSŲ BANKĄ

HOME FEDERAL didžiuojasi būdama dalis jūsų apylinkės

Nuo 1911, HOME FEDERAL padėjo tokioms šeimoms kaip jūsų gauti
geromis sąlygomis paskolas ir patarnavimus finansinėse operacijose.

HOME FEDERAL siūlo šiuos patarnavimus:

- Aukštas palūkanas už santaupas
- Čekių santaupas
- Namų paskolas
- Paskolos namų remontams
- ir kitas paskolas labai palankiomis sąlygomis.

HOME Federal Savings Bank

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Darbo valandos:

Pirmadienio – ketvirtadienio	9:00 – 4:00
Penktadienį	9:00 – 6:00
Šeštadienį	9:00 – 2:00

Telefonas 348 - 8809

Rose Marie Balogh, Branch Manager

FDIC INSURED

EQUAL HOUSING LENDER

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES

available – worldwide

EXPERTS ON TRAVEL TO E. EUROPE

passports • visas
prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER
35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

TAUPA Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119 481-6677

DARBO VALANDOS: antradienį, trečiadienį
ir ketvirtadienį ----- 9:00 v.r. – 4:00 p.p.
penktadienį ----- 9:00 v.r. – 6:00 p.p.
šeštadienį ----- 9:00 v.r. – 12:00 p.p.
sekmadienį parapijoje --- 11:00 v.r. – 12:00 p.p.

Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA) apdrausta iki \$100,000

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

GYVENIMIŠKOS ĮVAIRENYBĖS

Gerardas Juškėnas

SAUGOKITĖS "INSPEKTORIŲ"

Apgavikai kaskart sugalvoja naujus būdus apvogti žmones. Dažnai jie prisistato kaip elektros b-vės tarnautojai, tvirtindami atvykę į jūsų namus "inspekcijai" ar kokiu kitu reikalu. Tokie apgavikai dažniausiai veikia poromis. Vienas jų kalbina namo gyventojus, o kitas bando slankioti po kambarius, ieškodamas ką nors pavogti.

Jei jūsų elektros skaitliukas yra namo viduje, kitu atveju – elektros b-vės tarnautojams niekad nereikėtų eiti vidun, kiekvienas elektros b-vės tarnautojas turi prisiegti jo darbovietės ženklą su nuotrauka. Nesvyrųkite paklausti ar jis turi tokį liudijimą. Kilus abejonėms, skambinkite elektros bendrovės tarnautojo tapatybei patikrinti. Šiaipgi jokių pašaliečių neleiskite vidun. Skambinkite policijai, kada apgavikai bando patekti pas jus į namus.

AUGA RŪKORIŲ MIRTINGUMAS

Visame pasaulyje mirtingumas nuo tabako rūkymo nuolatos auga. Apie 2020 metus tas mirtingumas paaugės 3 kartus ir pasieks apie 10 milijonų aukų į metus. Anot Pasaulio sveikatos įstaigų, nuo rūkymo pasekmių 2020 metais kas 3 sekundės mirs vienas asmuo, arba 20 kas minutę.

Daviniai šiais statistikai buvo surinkti 45 kraštuose. Mokslininkai palygino JAV mirtingumą nuo plaučių vėžio su kitų kraštų duomenimis ir tuo būdu spėjo būsimus mirties skaičius pasaulio mastu. Spėjami skaičiai įvairiuose kraštuose:

- * 10% anglų vyrų mirs nuo rūkymo tarp 35-59 m. amžiaus;
- * Lenkijoje mirs 20% rūkorių;
- * Ispanijoje per dešimtmečius mirs milijonai moterų, nežiūrint retų plaučių susirgimų.

Tom Lauria, Tabako instituto atstovas, atsisakė komentuoti šias statistikas. Vėžio tyrinėjimo organizacijos turi viltį, kad valstybių valdžios pradės drausti tabako skelbimus.

Anot Dr. Clark Heath, Amerikos vėžio dr-jos atstovo, tokie perspėjimai nėra nauji, bet žmonės jų neboja.

IR SKRUZDĖMS NESAUGU

Jungt. Arabų Emirate – Dubai uoste (prie Persų įlankos) jaunikliai svaiginasi... skruzdėlėmis: jas rūkydami arba uostydami sutrintas. Tokie "svaigalai" ten taip paplito, kad mažas "Sama-seem" – arabiškai skruzdžių – maišelis kaštuoja iki \$135 Abu Dhabi emirate.

Anot Dubai policijos jaunikliai svaiginasi skruzdėlėmis, nes tikrieji narkotikai – hašišas ar heroinas jiems yra per brangūs. O svarbiausia, jų nieks nebus už svaiginimąsi skruzdėlėmis.

NUKRYŽIUOTOJO KAULAS MUZIEJUJE

Izraelio pareigūnai praneša, kad žmogaus čiurnos kopija, kuris Kristaus laikais buvo nukryžiuotas, bus pirmą kartą rodoma Vokietijos muziejuje. Kaulas buvo atrastas prieš 26 metus viename Jeruzalės kape. Tai yra vienintelis įrodymas, kad senovės romėnai naudojo vinių mirtimi nubaustiems priekalpi kryžiaus, kaip kad yra minima Šv. Rašte apie Jėzų bausmę.

Radiny buvo paskolintas iš Rockefellerio muziejaus sandėlio. Padaryta kopija įteikta Limesmuseum, esančiam Allen mieste, netoli Stuttgarto. Jis bus rodoma senovės romėnų kariuomenės parodoje.

VOKIEČIAI ATGAUNA BAYER VARDĄ

Vokietijos Bayer b-vė vėl galės pardavinėti Bayer aspiriną JA Valstijose. Prieš porą savaičių Smith Kline Beecham b-vė nupirko iš Eastman Kodak be receptų parduodamų vaistų skyrių. Netrukus Vokietijos Bayer AG už \$1 milijoną atpirko iš Smith Kline daugumą Šiaurės Amerikoje platinamų gaminių.

Po pirmojo pasaulinio karo Bayer AG prarado teisę naudoti tą vardą JA Valstijose, nes jos aktyvai buvo konfiskuoti kaip karą pralaimėjusios valstybės turtas. Dabar po 75 m. Vokietijos Bayer AG džiaugiasi atgavusi savo simbolį. Kartu jos žinioje bus ir kiti vaistai: Midol, Phillips' Milk of Magnesia, Neo-Synephrine ir Stridex. Kodako vaistų skyrius –Sterling Winthrop pernai turėjo \$1 milijono apyvartą ir \$162 milijonus gryno pelno.

NEPAMIRŠKIT MAKŠTOS

Paskutinieji Senėjimo instituto (National Institute on Aging) tyrimai parodė, kad reguliari mankšta – kaip vaikščiojimas arba daržininkystė – sumažina vidurių kraujavimo riziką senesniems žmonėms. Asmenys virš 65 m. amžiaus bent 5 kartus greičiau gali patekti ligoninėn dėl vidurių kraujavimo negu vidutinio amžiaus žmonės. Šio krašto mediciniškoji spauda pabrėžia, kad 40% vyresnių neveiklių žmonių gali sulaukti vidurių kraujavimų negu tie, kurie reguliariai mankštinasi. Kasdieniniai pasivaikščiojimai sumažina 50% vidurių kraujavimo riziką.

Graži ir prasminga
kalėdinė dovana
"Kelionių vynas".

Knyga gaunama pas autorių:
H. Stasas,
18112 Woodward Rd.
Cleveland, OH 44119
Tel. 216-486-2111

Knygos kaina su
persiuntimu 10 dol.

★★★★★

Lietuvoje, 15 km. nuo
Klaipėdos, parduodamas
2 aukštų, 2 butų mūrinis
namas su 2 garažais,
1/2 ha žemės ir ūkiniais
pastatais.

Kaina \$ 25,000.00
Skambinti:
(503) 679-4879 USA
arba Klaipėda – 59269.

Ateinančių švenčių proga sveikiname visus mūsų
gimnaisčius, draugus ir pažįstamus ir linkime
Jiems

Linksmų Šv. Kalėdų ir
Laimingų Naujų Metų

Elena ir Vytautas Vidugiriai

Kalifornija

Juozė ir Jonas Daugėlai iš Floridos
širdingai sveikina visus pažįstamus,
gimnaisčius ir bičiulius Šv. Kalėdų proga ir
linki daug džiaugsmo ir laimės pasitinkant
Naujuosius Metus.

Vietoje asmeniškų sveikinimų aukoja lietuviškai spaudai.

Štai, kurie padeda išlaikyti
lietuvišką laikraštį
**Atnaujindami
prenumeratą ir kitomis
progomis Dirvai aukojo:**

Vagelis A., Worchester	10.00
Zdanys J., Centerville	20.00
Kriaučiūnas J., Putnam	5.00
Kazlauskas W., Waterbury	10.00
Cesnavičius A., Richmond H.	20.00
Mackevičius A., Kew Garden	20.00
Mašalaitis P., Wayne	10.00
Penkiūnas J., Annapolis	10.00
Ambrose M., New Market	10.00
Daugėla J., Ormond B.	20.00
Mišūnas J., Pompano B.	20.00
Tomkus A., Juno B.	20.00
Strazdas J., Jupiter	15.00
Maurutis B., St. Pete.	10.00
Šmaižys St., St. Pete.	20.00
Virbickas L., St. Pete.	10.00
Šulaitis J., St. Pete.	15.00
Drabišius V., Cleveland	5.00
Balas K., Cleveland	10.00
Balasevičius A., Cleveland	5.00
Rukšėnas A., Cleveland	5.00
Minkūnas R., Seven Hills	10.00

Liauba J., Cincinnati	15.00
Gilvydis J., Franklin	20.00
Lukas A., Dearborn	10.00
Jonušas A.&V., Palos Park	50.00
Varanka T., Claredon Hill	15.00
Gimnys V., Oak Lawn	20.00
Vaičiūnienė L., Chicago	10.00
Vėbra P., Chicago	20.00
Šošė A., Chicago	20.00
Laniauskas V., Palos Hills	5.00
Juodka V., Chicago	20.00
Tiškus A., Lemont	20.00
Pamataitis E., Albuquerque	10.00
Kašiuba P., Las Cruces	10.00
Dovydaitis E., Los Angeles	15.00
Šeštakas V., Los Angeles	100.00
Kvedaras P., Canada	10.00
Budreika J., Canada	10.00
Yurkus J., Canada	20.00
Dalius S., Canada	20.00
Dlugauskas V., Fort Worth	20.00
Heppner G., Mansfield	10.00
Vencus A., New Buffalo	10.00
Baltušis R., Cleveland	10.00

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

★★★★★

DIRVOS SKAITYTOJŲ DĖMESIUI

Ryšium su Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų šventėmis,
pirmasis 1995 m. DIRVOS numeris išeis 1995 sausio 12 d.

IEŠKO GIMINIŲ

Ieškau savo pusbrolių
Edvardo ir Alberto Skeksnių.
Su jų motina Juze Skeksnys
ryšiai nutrūko daugiau kaip
prieš 10 metų. Sūnūs su mo-
tina tuo metu gyvenę tokiu
adresu: 8429 89 Str.,
Woodhaven, N.Y. 11421.

Nuotraukoje Edvardas
Skeksnys su šeima. Jei kas
žinote apie Edvardą ar Alber-
tą Skeksnius, praneškite man
adresu: Linų 27 c, Ukmergė,
Lietuva.

Iš anksto dėkoju –
Genė Pakulnienė

PASKUTINĖ PROGA ĮSIGYTI:

1. Encyclopedia Lituanica, komplektas 6 tomai;
2. Vinco Krėvės raštai, 6 tomai;
3. Lietuvių enciklopedija, pavieniai tomai ir kiti Lietuvių Enciklopedijos leidyklos leidiniai (gaunami ir "Drauge").

Kreiptis: J.Kapočius, P.O.
Box 752, Cotuit, MA 02635,
tel. 508-428-6991.

Mylimam tėveliui

A.†A.

EDUARDUI KERSNAUSKUI

mirus, liūdinčią dukrą NIJOLĘ ir mūsų visų
mielą sesę giliai užjaučiame ir kartu liūdime

Clevelando
Vyr. skaučių
Židiny